HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a opta extinsă)

10 septembrie 2025*

„Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei – Înghețarea fondurilor – Lista persoanelor, a entităților și a organismelor cărora li se aplică înghețarea fondurilor și a resurselor economice – Includerea și menținerea numelui reclamantului pe liste – Noțiunea de «entități care desfășoară activități în sectorul IT rus și care dețin o licență a FSB» – Articolul 2 alineatul (1) litera (i) din Decizia 2014/145/PESC – Articolul 3 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul (UE) nr. 269/2014 – Excepție de nelegalitate – Eroare de apreciere – Obligația de motivare – Dreptul la apărare”

În cauza T-573/23,

Positive Group PAO, cu sediul în Moscova (Rusia), reprezentată de A. Beauchemin și W. Julié, avocați,

reclamantă,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de E. Nadbath, A. Boggio-Tomasaz și P. Mahnič, în calitate de agenți,

pârât,

susținut de

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de M. Bulterman, C. Schillemans și E. Besselink, în calitate de agenți,

intervenient,

TRIBUNALUL (Camera a opta extinsă),

compus din domnul A. Kornezov, președinte, domnii G. De Baere (raportor), D. Petrlík și K. Kecsmár și doamna S. Kingston, judecători,

grefier: doamna M. Zwozdziak-Carbonne, administratoare,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere faza scrisă a procedurii, în special:

– cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 15 septembrie 2023;

– primul memoriu în adaptare depus la grefa Tribunalului la 22 mai 2024;

– al doilea memoriu în adaptare depus la grefa Tribunalului la 25 noiembrie 2024;

în urma ședinței din 26 februarie 2025,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin acțiunea întemeiată pe articolul 263 TFUE, reclamanta, Positive Group PAO, solicită anularea, în primul rând, a Deciziei (PESC) 2023/1218 a Consiliului din 23 iunie 2023 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 159 I, p. 526) și a Regulamentului (UE) 2023/1216 al Consiliului din 23 iunie 2023 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 159 I, p. 335) (denumite în continuare, împreună, „actele inițiale”), în al doilea rând, a Deciziei (PESC) 2023/1767 a Consiliului din 13 septembrie 2023 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 226, p. 104) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/1765 al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 226, p. 3) (denumite în continuare, împreună, „primul set de acte de menținere”), în al treilea rând, a Deciziei (PESC) 2024/847 a Consiliului din 12 martie 2024 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO L, 2024/847) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/849 al Consiliului din 12 martie 2024 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO L, 2024/849) (denumite în continuare, împreună, „al doilea set de acte de menținere”) și, în al patrulea rând, a Deciziei (PESC) 2024/2456 a Consiliului din 12 septembrie 2024 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO L, 2024/2456) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2024/2455 al Consiliului din 12 septembrie 2024 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO L, 2024/2455) (denumite în continuare, împreună, „al treilea set de acte de menținere”), în măsura în care aceste acte (denumite în continuare, împreună, „actele atacate”) o privesc.

Istoricul cauzei

2 Reclamanta este o societate holding cu sediul în Rusia care își desfășoară activitatea în sectorul tehnologiei informației și în special în cel al securității cibernetice.

3 Prezenta cauză se înscrie în contextul măsurilor restrictive decise de Uniunea Europeană în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei.

4 La 17 martie 2014, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2014, L 78, p. 16). În aceeași zi, acesta a adoptat, în temeiul articolului 215 TFUE, Regulamentul (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2014, L 78, p. 6).

5 La 23 iunie 2023, luând în considerare faptul că războiul informațional constituia un mijloc esențial prin care Federația Rusă punea în aplicare războiul său de agresiune împotriva Ucrainei, Consiliul a adoptat Decizia 2023/1218 și Regulamentul (UE) 2023/1215 de modificare a Regulamentului nr. 269/2014 (JO 2023, L 159 I, p. 330), în special pentru a modifica criteriile în temeiul cărora persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele puteau fi vizate de măsurile restrictive decise de Uniune în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei.

6 Articolul 1 alineatul (2) litera (b) din Decizia 2023/1218 a introdus noul criteriu de includere prevăzut la articolul 2 alineatul (1) litera (i) din Decizia 2014/145 [denumit în continuare „criteriul (i)”]. Această din urmă dispoziție prevede următoarele:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de către:

[…]

(i) persoane juridice, entități sau organisme care își desfășoară activitatea în sectorul informatic rus și care dețin o licență acordată de Centrul pentru acordarea de licențe al Serviciului Federal de Securitate al Federației Ruse (FSB), certificare și protecția secretelor de stat, sau o licență de tip «arme și echipamente militare» administrată de Ministerul Industriei și Comerțului din Rusia […]”

7 În termeni identici, articolul 1 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2023/1215 a introdus criteriul (i) la articolul 3 alineatul (1) litera (i) din Regulamentul nr. 269/2014.

8 Prin actele inițiale, numele reclamantei, cu textul „Positive Group PJSC, alias Positive technologies, alias Gruppa Pozitiva”, a fost adăugat pe lista persoanelor, entităților și organismelor care figurează în anexa la Decizia 2014/145 modificată și pe cea care figurează în anexa I la Regulamentul nr. 269/2014 modificat (denumite în continuare, împreună, „listele în cauză”), pentru următorul motiv:

„Societatea publică pe acțiuni Positive Group deține o licență administrată de FSB. Licența FSB este acordată întreprinderilor IT care dezvoltă tehnologii de criptare și de criptografie, sisteme de informații și sisteme de telecomunicații pentru serviciile de informații ruse, precum și întreprinderilor IT care dezvoltă «sisteme de gestionare a bazelor de date personale» pentru serviciile de securitate ruse [și anume instrumente special concepute pentru a stoca, a extrage și a gestiona volume mari de date obținute, de exemplu prin extragerea de date (scraping) de pe platformele de comunicare socială sau prin alte practici de colectare a informațiilor].

Prin urmare, societatea publică pe acțiuni Positive Group este o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT din Rusia având o licență administrată de Centrul FSB pentru acordarea de licențe, certificare și protecția secretelor de stat.”

9 La 26 iunie 2023, Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* un aviz în atenția persoanelor fizice și juridice, entităților și organismelor cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2023/1218, și în Regulamentul nr. 269/2014 al Consiliului, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare 2023/1216 (JO 2023, C 222, p. 39).

10 Prin scrisoarea din 13 iulie 2023, reclamanta a solicitat Consiliului comunicarea dosarului probatoriu în temeiul căruia acesta din urmă decisese includerea numelui său în listele în cauză.

11 La 4 august 2023, Consiliul a transmis reclamantei o copie a dosarului probatoriu cu numărul de referință WK 5423/2023, datat 3 mai 2023 (denumit în continuare „primul dosar probatoriu”).

12 La 13 septembrie 2023, Consiliul a adoptat primul set de acte de menținere, prin care numele reclamantei a fost menținut pe listele în cauză pentru același motiv precum cel care figurează în actele inițiale.

13 La 14 septembrie 2023, Consiliul a publicat în Jurnalul Oficial un aviz în atenția persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2023/1767, și în Regulamentul nr. 269/2014 al Consiliului, astfel cum a fost pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare 2023/1765 (JO 2023, C 324, p. 8).

Situația de fapt ulterioară introducerii acțiunii

14 Prin scrisoarea din 25 septembrie 2023, reclamanta a solicitat Consiliului comunicarea documentelor pe care se întemeia menținerea includerii numelui său în listele în cauză.

15 La 31 octombrie 2023, Consiliul a transmis din nou reclamantei o copie a primului dosar probatoriu și i-a comunicat de asemenea documentele care figurau în dosarul probatoriu cu numărul de referință WK 6512/2023 (denumit în continuare „al doilea dosar probatoriu”), datat 16 mai 2023.

16 Prin scrisoarea din 1 noiembrie 2023, reclamanta a adresat Consiliului o cerere de reexaminare a deciziei de includere și de menținere a numelui său pe listele în cauză.

17 La 12 martie 2024, Consiliul a adoptat al doilea set de acte de menținere, prin care numele reclamantei a fost menținut pe listele în cauză pentru același motiv precum cel care figurează în actele inițiale.

18 La 13 martie 2024, Consiliul a publicat în Jurnalul Oficial un aviz în atenția persoanelor, entităților și organismelor cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2024/847, și în Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare 2024/849 (JO C, C/2024/2191).

19 Prin scrisoarea din 13 martie 2024, Consiliul a respins cererea de reexaminare formulată de reclamantă la 1 noiembrie 2023.

20 Prin scrisoarea din 16 mai 2024, ca răspuns la e-mailurile reclamantei din 30 aprilie și din 14 mai 2024 prin care se solicita accesul la toate documentele care susțineau menținerea numelui său pe listele în cauză, Consiliul a confirmat că toate documentele, și anume primul și al doilea dosar probatoriu, îi fuseseră deja comunicate la 4 august și la 31 octombrie 2023.

21 Prin scrisoarea din 31 mai 2024, reclamanta a adresat Consiliului o cerere de reexaminare a deciziei de menținere a numelui său pe listele în cauză prin intermediul celui de al doilea set de acte de menținere.

22 Prin scrisoarea din 16 iulie 2024, Consiliul a informat-o pe reclamantă cu privire la intenția sa de a menține numele acesteia din urmă pe listele în cauză cu o motivare modificată și i-a comunicat această nouă motivare, precum și dosarul probatoriu cu numărul de referință WK 9908/2024 (denumit în continuare „al treilea dosar probatoriu”), datat 10 iulie 2024, pe care s-a întemeiat.

23 Prin scrisoarea din 31 iulie 2024, ca răspuns la scrisoarea din 16 iulie 2024, reclamanta a prezentat Consiliului observații privind intenția acestuia din urmă de a-i menține numele pe listele în cauză, ținând seama de motivarea modificată.

24 La 12 septembrie 2024, Consiliul a adoptat al treilea set de acte de menținere, prin care numele reclamantei a fost menținut pe listele în cauză. Motivul includerii a fost modificat după cum urmează:

„Societatea publică pe acțiuni Positive Group este societatea holding a unui conglomerat care include AO Pozitiv Teknolodzhiz. AO Pozitiv Teknolodzhiz își desfășoară activitatea în sectorul IT rus și deține o licență administrată de Centrul FSB pentru acordarea de licențe, certificare și protecția secretelor de stat. Prin urmare, societatea publică pe acțiuni Positive Group este societatea holding a unui conglomerat care cuprinde o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT rus și care deține o licență administrată de FSB.

Prin urmare, societatea publică pe acțiuni Positive Group este o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT din Rusia având o licență administrată de Centrul FSB pentru acordarea de licențe, certificare și protecția secretelor de stat.”

25 La 13 septembrie 2024, Consiliul a publicat în Jurnalul Oficial un aviz în atenția persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor cărora li se aplică măsurile restrictive prevăzute în Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2024/2456, și în Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum este pus în aplicare prin Regulamentul de punere în aplicare 2024/2455 (JO C, C/2024/5573).

26 Prin scrisoarea din 13 septembrie 2024, Consiliul a respins cererea de reexaminare a reclamantei, care figurează în scrisorile din 31 mai și 31 iulie 2024, și a informat-o cu privire la decizia sa de a-i menține numele pe listele în cauză.

27 Prin scrisoarea din 1 noiembrie 2024, reclamanta a adresat Consiliului o cerere de reexaminare a deciziei de menținere a numelui său pe listele în cauză prin intermediul celui de al treilea set de acte de menținere.

Concluziile părților

28 Reclamanta, după adaptarea cererii introductive, solicită Tribunalului:

– anularea actelor atacate, în măsura în care o privesc;

– obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată;

– respingerea memoriului în intervenție al Regatului Țărilor de Jos ca inadmisibil;

– obligarea Regatului Țărilor de Jos să suporte propriile cheltuieli de judecată.

29 Consiliul, susținut de Regatul Țărilor de Jos, solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată;

– cu titlu subsidiar, în ipoteza în care Tribunalul ar anula Deciziile 2023/1218, 2023/1767, 2024/847 sau 2024/2456 în măsura în care o privesc pe reclamantă, dispunerea menținerii efectelor respectivelor decizii în privința acesteia din urmă până la expirarea termenului de recurs sau, în cazul în care în acest termen se introduce un recurs, până la eventuala respingere a acestuia.

În drept

30 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă patru motive, întemeiate, primul, pe o excepție de nelegalitate a criteriului (i), al doilea, pe o încălcare a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă și a obligației de motivare, al treilea, pe erori vădite de apreciere și, al patrulea, pe încălcarea dreptului la apărare și a obligației de a reexamina decizia de includere a numelui reclamantei în listele în cauză.

Cu privire la admisibilitatea memoriului în intervenție al Regatului Țărilor de Jos

31 Reclamanta arată că memoriul în intervenție al Regatului Țărilor de Jos este inadmisibil întrucât nu prezintă suficient de clar și de precis motivele și argumentele invocate și că nu respectă, așadar, condițiile prevăzute la articolul 145 din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

32 În temeiul articolului 145 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul de procedură, memoriul în intervenție trebuie să cuprindă motivele și argumentele invocate de intervenient.

33 Potrivit unei jurisprudențe consacrate în ceea ce privește cererea introductivă, aplicabilă prin analogie în ceea ce privește memoriul în intervenție, expunerea sumară a motivelor trebuie să fie suficient de clară și de precisă pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe asupra acțiunii, dacă este cazul fără alte informații suplimentare (a se vedea Hotărârea din 9 septembrie 2009, Diputación Foral de Álava ș.a./Comisia, T-227/01-T-229/01, T-265/01, T-266/01 și T-270/01, EU:T:2009:315, punctul 94 și jurisprudența citată).

34 Este necesar să se arate că, în memoriul său în intervenție, Regatul Țărilor de Jos subliniază importanța criteriului (i) pentru a oferi un răspuns la războiul informațional pe care îl desfășoară Federația Rusă în Ucraina. Acesta subliniază legătura strânsă dintre serviciile de informații și de securitate ruse și sectorul IT rus, precum și rolul societăților informatice ruse care intră sub incidența criteriului (i) în războiul informațional desfășurat de Federația Rusă împotriva Ucrainei. În această privință, Regatul Țărilor de Jos citează exemple care ilustrează faptul că întreprinderi care dețin o licență eliberată de Centrul pentru acordarea de licențe, certificare și protecția secretelor de stat al Serviciului Federal de Securitate al Federației Ruse (FSB) (denumită în continuare o „licență a FSB”) pentru a lucra cu instrumente criptografice joacă un rol important în sistemul cibernetic militar rus. El concluzionează că criteriul (i) este necesar în măsura în care reduce posibilitatea Federației Ruse de a continua să desfășoare un război informațional împotriva Ucrainei și este proporțional.

35 Astfel, reiese suficient de clar din memoriul în intervenție al Regatului Țărilor de Jos că argumentele invocate urmăresc respingerea primului motiv, întemeiat pe o excepție de nelegalitate a criteriului (i).

36 Prin urmare, memoriul în intervenție al Regatului Țărilor de Jos este conform cu cerințele articolului 145 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul de procedură și este admisibil.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o excepție de nelegalitate a criteriului (i)

37 Reclamanta invocă, în temeiul articolului 277 TFUE, o excepție de nelegalitate a criteriului (i), pe baza căreia numele său a fost inclus și menținut pe listele în cauză. Ea arată că criteriul (i), așa cum a fost interpretat de Consiliu, și anume în măsura în care se aplică oricărei societăți de informatică titulare a unei licențe a FSB, indiferent de tipul de licență, și fără să poată fi stabilită o legătură cu activități „care subminează sau amenință integritatea teritorială a Ucrainei”, în primul rând, încalcă principiile previzibilității și securității juridice, în al doilea rând, încalcă principiul proporționalității și, în al treilea rând, aduce o atingere disproporționată libertății de a desfășura o activitate comercială.

38 Potrivit articolului 277 TFUE, în cazul unui litigiu privind un act cu caracter general adoptat de o instituție, un organ, un oficiu sau o agenție a Uniunii, orice parte se poate prevala de motivele de drept prevăzute la articolul 263 al doilea paragraf pentru a invoca în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene inaplicabilitatea respectivului act.

39 Articolul 277 TFUE este expresia unui principiu general care asigură oricărei părți dreptul de a contesta, pe cale incidentă, în vederea obținerii anulării unei decizii care îi este adresată, validitatea actelor cu caracter general care constituie temeiul unei astfel de decizii, dacă această parte nu ar dispune de dreptul de a introduce, în temeiul articolului 263 TFUE, o acțiune directă împotriva acestor acte, ale căror consecințe le suportă fără să fi fost în măsură să solicite anularea lor. Actul cu caracter general a cărui nelegalitate este invocată trebuie să fie aplicabil, direct sau indirect, în speța care face obiectul acțiunii și trebuie să existe o legătură juridică directă între decizia individuală atacată și actul cu caracter general în cauză (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 33 și jurisprudența citată).

40 În ceea ce privește intensitatea controlului jurisdicțional, potrivit unei jurisprudențe constante, instanțele Uniunii trebuie, în conformitate cu competențele cu care sunt învestite în temeiul Tratatului FUE, să asigure un control, în principiu complet, al legalității tuturor actelor Uniunii din perspectiva drepturilor fundamentale care fac parte integrantă din ordinea juridică a Uniunii. Această cerință este consacrată expres la articolul 275 al doilea paragraf TFUE (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 34 și jurisprudența citată).

41 Consiliul dispune însă de o largă putere de apreciere în ceea ce privește definirea generală și abstractă a criteriilor juridice și a modalităților de adoptare a măsurilor restrictive. În consecință, normele cu aplicabilitate generală care definesc aceste criterii și aceste modalități, precum dispozițiile actelor atacate care prevăd criteriul vizat de prezentul motiv, fac obiectul unui control jurisdicțional restrâns, care se limitează la verificarea respectării normelor de procedură și de motivare, a exactității materiale a situației de fapt, a absenței unei erori de drept și a absenței unei erori vădite în aprecierea faptelor, precum și a inexistenței unui abuz de putere (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 35 și jurisprudența citată). Acest control restrâns se aplică în special aprecierii considerațiilor de oportunitate pe care se întemeiază măsurile restrictive (Hotărârea din 29 aprilie 2015, Bank of Industry and Mine/Consiliul, T-10/13, EU:T:2015:235, punctul 75; a se vedea de asemenea Hotărârea din 13 septembrie 2023, Venezuela/Consiliul, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, punctul 63 și jurisprudența citată).

42 Nu este mai puțin adevărat că larga putere de apreciere de care dispune Consiliul pentru a defini criteriile juridice care însoțesc adoptarea de măsuri restrictive nu îl autorizează să încalce valorile statului de drept și nici principiile și drepturile consacrate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și că, prin urmare, este de competența Tribunalului să verifice dacă criteriul (i) este conform cu principiile previzibilității, securității juridice și proporționalității (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2014, National Iranian Oil Company/Consiliul, T-578/12, nepublicată, EU:T:2014:678, punctele 110 și 111, și Hotărârea din 4 septembrie 2015, NIOC ș.a./Consiliul, T-577/12, nepublicată, EU:T:2015:596, punctele 129 și 130).

Cu privire la prima critică, întemeiată pe încălcarea principiilor previzibilității și securității juridice

43 Reclamanta arată că condițiile de aplicabilitate a criteriului (i) nu sunt definite cu suficientă precizie. Interpretarea literală a criteriului (i) reținută de Consiliu i-ar conferi o putere de apreciere nelimitată și i-ar permite să adopte măsuri restrictive față de orice societate din sectorul IT din Rusia care deține o licență a FSB fără ca aceste măsuri să fie întemeiate pe activități precise, cu încălcarea principiilor previzibilității și securității juridice.

44 Potrivit unei jurisprudențe constante, principiul securității juridice presupune ca legislația Uniunii să fie certă, iar aplicarea sa previzibilă pentru justițiabili. Această legislație trebuie să fie clară și precisă, pentru ca justițiabilii să își poată cunoaște fără ambiguitate drepturile și obligațiile (a se vedea Hotărârea din 18 decembrie 2024, Mironovich Shor/Consiliul, T-489/23, EU:T:2024:912, punctul 84 și jurisprudența citată).

45 În această privință, *primo*, din modul de redactare a criteriului (i), menționat la punctul 6 de mai sus, reiese că aplicarea sa presupune întrunirea a două condiții obiective, și anume, pe de o parte, ca persoana juridică, entitatea sau organismul în cauză să desfășoare activități în sectorul IT rus și, pe de altă parte, să fie titularul unei licențe a FSB sau al unei licențe „arme și echipamente militare”.

46 Prin urmare, condițiile de aplicare a criteriului (i) definesc în mod obiectiv o categorie delimitată de persoane.

47 *Secundo*, trebuie arătat că din considerentul (2) al Regulamentului 2023/1215 reiese că Consiliul a adoptat Decizia 2023/1218, care introduce criteriul (i), „ca răspuns la războiul informațional purtat de [Federația Rusă] în vederea desfășurării războiului său de agresiune împotriva Ucrainei”.

48 Astfel, criteriul (i) se înscrie într-un cadru juridic delimitat de obiectivele urmărite de legislația care reglementează măsurile restrictive în cauză, și anume necesitatea, având în vedere gravitatea situației, de a exercita o presiune maximă asupra autorităților ruse pentru ca acestea să pună capăt acțiunilor și politicilor lor de destabilizare a Ucrainei, precum și agresiunii militare împotriva acestei țări. Din această perspectivă, măsurile restrictive în cauză sunt conforme cu obiectivul vizat la articolul 21 alineatul (2) litera (c) TUE care privește menținerea păcii, prevenirea conflictelor și consolidarea securității internaționale, în conformitate cu scopurile și principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite, semnată la San Francisco la 26 iunie 1945 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 46 și jurisprudența citată).

49 În plus, puterea de apreciere conferită Consiliului prin criteriul (i) este contrabalansată de o obligație de motivare și de drepturi procedurale consolidate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 47 și jurisprudența citată). Astfel, reiese din jurisprudență că, în cazurile în care instituțiile Uniunii dispun de o putere de apreciere, respectarea garanțiilor conferite de ordinea juridică a Uniunii în cadrul procedurilor administrative are cu atât mai mult o importanță fundamentală (a se vedea Hotărârea din 16 iulie 2014, National Iranian Oil Company/Consiliul, T-578/12, nepublicată, EU:T:2014:678, punctul 122 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 4 septembrie 2015, NIOC ș.a./Consiliul, T-577/12, nepublicată, EU:T:2015:596, punctul 141 și jurisprudența citată).

50 Pe de altă parte, este necesar să se arate, asemenea Consiliului, că puterea sa de apreciere este limitată la aspectul dacă trebuie incluse în listele entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive toate entitățile care îndeplinesc criteriul (i) sau numai unele dintre ele și, în acest caz, care sunt acestea.

51 Astfel, deși Consiliul nu poate include în liste nume de persoane care nu îndeplinesc criteriile de includere stabilite în actele aplicabile, el nu este în schimb obligat să includă în aceste liste numele tuturor persoanelor care îndeplinesc aceste criterii. Consiliul dispune în această privință de o largă putere de apreciere care îi permite, dacă este cazul, să nu supună o atare persoană sau entitate unor măsuri restrictive dacă apreciază că, având în vedere obiectivele lor, nu ar fi oportun să procedeze în acest mod (a se vedea Hotărârea din 18 decembrie 2024, Rosbank/Consiliul, T-270/23, nepublicată, EU:T:2024:904, punctul 136 și jurisprudența citată).

52 Rezultă că puterea de apreciere conferită Consiliului prin criteriul (i) nu poate fi calificată drept nelimitată sau arbitrară, din moment ce acest criteriu este suficient de clar și de previzibil, iar competența Consiliului este delimitată de obiectivele urmărite. Prin urmare, criteriul (i) este conform cu principiile previzibilității și securității juridice.

53 Această concluzie nu este repusă în discuție de argumentele reclamantei.

54 În primul rând, în ceea ce privește condiția prevăzută de criteriul (i) referitoare la deținerea unei licențe a FSB, reclamanta arată că aceasta este definită într-un mod prea general și se întemeiază pe o înțelegere greșită a sistemului de licențe în Rusia.

55 Reclamanta susține că modul de redactare a criteriului (i) este lipsit de precizie în măsura în care lasă să se înțeleagă că nu există decât un singur tip de licență eliberată de FSB, în condițiile în care acesta din urmă eliberează o mare varietate de licențe corespunzătoare unor activități comerciale banale.

56 Reclamanta arată printre altele că există 28 de licențe de „tip 4”, și anume cele eliberate pentru activități legate de criptare. Ea susține că numai una dintre aceste licențe privește dezvoltarea de instrumente de criptare, că celelalte 27 privesc utilizarea tehnologiilor de criptare, de exemplu pentru aplicații bancare online, și că aproape toate băncile din Rusia, inclusiv băncile străine, dețin astfel de licențe. Ea arată de asemenea că există trei tipuri de licențe „secrete de stat” și că acestea nu sunt eliberate numai întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul IT, ci și operatorilor de telefonie mobilă, întreprinderilor de construcții sau chiar prestatorilor de servicii de curățenie. Ea susține că mii de întreprinderi ruse din toate sectoarele economiei dețin licențe ale FSB și nu au nicio legătură cu participarea la războiul informațional.

57 Este necesar să se arate că, în al doilea dosar probatoriu întocmit de Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), pe care s-a întemeiat Consiliul pentru a introduce criteriul (i), figurează un extras de pe site-ul internet al FSB care descrie diferitele activități ce necesită obținerea unei licențe și în care FSB distinge șapte tipuri de licențe.

58 Reiese de pe site-ul internet al FSB că licențele de „tip 1” privesc realizarea de lucrări legate de utilizarea de informații care constituie secret de stat, licențele de „tip 2” activitățile referitoare la crearea de mijloace de protecție a informațiilor ce conțin informații care constituie secret de stat, iar licențele de „tip 3” punerea în aplicare a unor măsuri sau prestări de servicii în domeniul protecției secretelor de stat. Aceste trei tipuri de licențe constituie licențe „secrete de stat” și sunt eliberate în temeiul Rezoluției Guvernului Federației Ruse nr. 333 din 15 aprilie 1995 de aprobare

a Regulamentului privind „acordarea de licențe întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor pentru exercitarea de activități legate de utilizarea informațiilor care constituie secrete de stat, crearea de mijloace de protecție a informațiilor, precum și punerea în aplicare a unor măsuri și/sau furnizarea unor servicii în vederea protejării secretelor de stat”. Licențele de „tip 4” se referă la activități reglementate legate de instrumente de criptare (criptografice) și sunt eliberate în conformitate cu Rezoluția Guvernului Federației Ruse nr. 313 din 16 aprilie 2012 de aprobare a Regulamentului privind „eliberarea de licențe pentru activități legate de dezvoltarea, producția și distribuția de instrumente de criptare (criptografice), de sisteme informatice și de sisteme de telecomunicații protejate prin instrumente de criptare (criptografice), executarea de lucrări, furnizarea de servicii în domeniul criptării informațiilor, al întreținerii tehnice a instrumentelor de criptare (criptografice), al sistemelor informatice și al sistemelor de telecomunicații protejate prin instrumente de criptare (criptografice)” (denumit în continuare „Regulamentul 313”). Licențele de „tip 5” privesc activitățile de dezvoltare, producție, vânzare și achiziționare în vederea vânzării de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor, licențele de „tip 6” activitățile de identificare a dispozitivelor electronice concepute pentru a obține informații în secret, iar licențele de „tip 7” activitățile de dezvoltare și producție a mijloacelor de protecție a informațiilor confidențiale.

59 În plus, faptul că Regulamentul 313, menționat în al doilea dosar probatoriu, prevede 28 de licențe diferite de „tip 4” pentru activitățile legate de instrumente de criptare nu este contestat de Consiliu.

60 Prin urmare, contrar celor susținute de reclamantă, nu se poate deduce din faptul că criteriul (i) vizează entitățile care desfășoară activități în sectorul IT rus, titulare printre altele ale unei licențe a FSB, că Consiliul a considerat că FSB nu eliberează decât un singur tip de licență.

61 În plus, trebuie amintit că aplicarea criteriului (i) nu este limitată la condiția ca o entitate să dețină o licență a FSB, ci presupune de asemenea ca aceasta din urmă să își desfășoare activitatea în sectorul IT rus. Astfel, faptul că întreprinderi care fac parte din alte sectoare economice dețin o licență a FSB nu este relevant, întrucât ele nu sunt vizate de criteriul (i).

62 Prin urmare, argumentul reclamantei potrivit căruia deținerea unor licențe ale FSB nu ar fi limitată la întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul IT trebuie respins ca inoperant în ceea ce privește aprecierea legalității criteriului (i).

63 De asemenea, argumentul reclamantei potrivit căruia faptul de a fi titularul unei licențe de criptare de „tip 4” nu ar implica în mod necesar deținerea și a unei licențe „secrete de stat” nu este pertinent, întrucât criteriul (i) prevede în mod clar deținerea unei singure licențe a FSB, indiferent de tipul acesteia, fără a impune să fie vorba despre o licență „secrete de stat”.

64 Reiese dintr-o interpretare literală a criteriului (i) că sunt vizate de acest criteriu toate entitățile ce desfășoară activități în sectorul IT rus care dețin o licență a FSB, indiferent de tipul de licență. Această interpretare nu poate implica faptul că adoptarea acestui criteriu se întemeiază pe o înțelegere greșită a sistemului rus de atribuire a licențelor.

65 Astfel, contrar celor susținute de reclamantă, faptul că criteriul (i) vizează orice tip de licență eliberată de FSB nu înseamnă că acest criteriu este lipsit de claritate sau de precizie.

66 În al doilea rând, reclamanta susține că criteriul (i) nu este suficient de precis întrucât nu se raportează la o activitate precisă a persoanei vizate, așa cum impune jurisprudența.

67 Pe de o parte, trebuie arătat că, la punctul 81 din Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775), pe care se întemeiază reclamanta, Curtea a constatat numai că, în această cauză, „măsura supusă controlului instanței Uniunii [era] o măsură punctuală care nu urmărește un sector economic determinat, ci o întreprindere individuală, din cauza unei pretinse activități precise”. Rezultă că Curtea a constatat numai că măsura restrictivă individuală în cauză fusese adoptată în temeiul unui criteriu referitor la activitatea persoanei vizate și că, prin urmare, argumentul Consiliului potrivit căruia acesta avea dreptul să adopte sancțiuni economice generale sau să vizeze anumite sectoare ale economiei iraniene, conform articolului 215 alineatul (1) TFUE, avea o importanță redusă. Întrucât această hotărâre nu privește interpretarea unui criteriu de includere, ea nu este relevantă în speță.

68 Pe de altă parte, trebuie amintit că, în temeiul primei condiții a criteriului (i), aplicarea acestui criteriu este limitată la entitățile care își desfășoară activitatea într-un anumit sector, și anume sectorul IT rus. În plus, a doua condiție prevăzută de acest criteriu, referitoare la deținerea unei licențe a FSB, implică de asemenea exercitarea anumitor activități, menționate la punctul 58 de mai sus, pentru care sunt eliberate licențele.

69 De altfel, este necesar să se arate că reclamanta nu precizează ce consideră a fi o „activitate precisă” și nu susține că limitarea aplicării criteriului (i) la activitățile care țin de sectorul IT rus nu ar fi suficient de precisă.

70 În consecință, argumentul reclamantei trebuie respins.

71 În al treilea rând, reclamanta arată că obținerea unei licențe este o condiție legală prealabilă exercitării unui anumit tip de activitate și, așadar, criteriul (i) se aplică unor activități licite. Or, din jurisprudența Tribunalului ar rezulta că o persoană nu ar putea fi sancționată ca urmare a unei obligații legale, precum obligația de a plăti impozite, și că deținerea unei licențe pentru exercitarea unei activități comerciale, în special într-un sector reglementat, nu ar constitui un motiv suficient pentru a impune o măsură restrictivă individuală.

72 În această privință, trebuie arătat că jurisprudența menționată de reclamantă în susținerea acestui argument nu privea legalitatea unui criteriu de includere în listele persoanelor vizate de măsuri restrictive, ci urmărea să stabilească dacă Consiliul prezentase suficiente elemente de probă pentru a stabili că reclamanții îndeplineau condițiile prevăzute de criteriul de includere în cauză.

73 Astfel, în hotărârile citate de reclamantă, Tribunalul a considerat că, întrucât plata impozitelor constituia o obligație legală aplicabilă tuturor contribuabililor, Consiliul nu poate deduce din plata impozitelor de către persoana vizată că aceasta îndeplinea criteriul sprijinului financiar acordat regimului unei țări terțe (Hotărârea din 9 decembrie 2014, Peftiev/Consiliul, T-441/11, nepublicată, EU:T:2014:1041, punctul 188, și Hotărârea din 6 octombrie 2015, Chyzh ș.a./Consiliul, T-276/12, nepublicată, EU:T:2015:748, punctul 169). Tribunalul a statuat de asemenea că faptul că o societate își desfășura activitățile într-un sector reglementat fie implica legături cu regimul în cauză, dar nu putea demonstra, ca atare, că această societate susținea financiar regimul respectiv (Hotărârea din 9 decembrie 2014, Peftiev/Consiliul, T-441/11, nepublicată, EU:T:2014:1041, punctul 195), fie necesita autorizații pentru importul și exportul de arme, ceea ce nu era suficient pentru a stabili că beneficia de pe urma regimului în cauză (Hotărârea din 27 septembrie 2017, BelTechExport/Consiliul, T-765/15, nepublicată, EU:T:2017:669, punctul 100).

74 Prin urmare, nu se poate deduce din hotărârile citate de reclamantă că Tribunalul a considerat că Consiliul nu putea să prevadă un criteriu de includere care să includă deținerea unei licențe specifice drept condiție pentru adoptarea unor măsuri restrictive. Este necesar să se considere deci că jurisprudența invocată de reclamantă nu este relevantă în vederea aprecierii legalității criteriului (i).

75 De altfel, este necesar să se arate că reclamanta nu explică motivul pentru care faptul că deținerea unei licențe a FSB este necesară pentru exercitarea unor activități licite în Rusia ar fi relevant în vederea aprecierii legalității criteriului (i) în raport cu principiile previzibilității și securității juridice. În orice caz, nici Decizia 2014/145, nici Regulamentul nr. 269/2014 nu subordonează adoptarea unor măsuri restrictive în privința persoanelor fizice și juridice, a entităților și a organismelor ale căror nume sunt incluse în listele în cauză condiției ca acestea să desfășoare o activitate considerată ilegală în Rusia.

76 Prin urmare, contrar celor susținute de reclamantă, faptul că criteriul (i) vizează orice persoană care deține o licență a FSB fără a ține seama de caracterul licit sau ilicit al activităților sale nu înseamnă că acest criteriu nu este suficient de clar sau de previzibil.

77 În al patrulea rând, în memoriul în adaptare privind al treilea set de acte de menținere, reclamanta susține că Consiliul a interpretat criteriul (i) în sensul că îi permite să includă în listele în cauză numele unor societăți care nu erau ele însele titulare ale unei licențe a FSB, pentru simplul motiv că o astfel de licență ar fi fost deținută de una dintre filialele lor. Ea arată că, în cazurile privind structuri complexe de întreprinderi, care includ o societate holding cu filiale multiple, interpretarea criteriului (i) de către Consiliu ar putea conduce la situația în care întregul grup de întreprinderi și în special filialele care nu își exercită activitatea în sectorul în cauză sau care nu dețin o licență a FSB ar putea face obiectul unor măsuri restrictive, pentru simplul motiv că o singură entitate din cadrul grupului ar putea deține o licență relevantă.

78 Mai întâi, este necesar să se arate că din modul de redactare a criteriului (i) reiese că acesta vizează în mod explicit „persoanele juridice, entitățile și organismele”. Or, trebuie să se considere că cele trei noțiuni utilizate în criteriul (i) au un domeniu de aplicare diferit.

79 În ceea ce privește noțiunea de „entitate”, obiectivul urmărit de utilizarea acestui termen este de a permite aplicarea criteriului (i) oricărei „entități”, indiferent de forma sa juridică.

80 În această privință, în ședință, reclamanta, întemeindu-se pe modul de redactare a criteriului (i) în versiunea engleză, în măsura în care vizează „legal persons, entities or bodies”, a susținut că el trebuia interpretat în sensul că se aplică în privința „legal persons, legal entities or legal bodies”.

81 Totuși, argumentul reclamantei potrivit căruia noțiunea de entitate nu ar viza decât „entitățile juridice” ar avea drept consecință reducerea acestei noțiuni la cea de „persoană juridică” și ar elimina efectul util al enumerării care figurează în criteriul (i). Or, potrivit unei jurisprudențe constante, în cazul în care o prevedere din dreptul Uniunii poate primi mai multe interpretări, trebuie să se acorde prioritate celei care este de natură să îi păstreze efectul util (a se vedea Hotărârea din 29 iunie 2023, Interfel, C-501/22-C-504/22, EU:C:2023:531, punctul 54 și jurisprudența citată).

82 Așadar, noțiunea de „entitate” nu se suprapune cu cea de persoană juridică și trebuie să se considere că are un domeniu de aplicare mai larg pentru a permite adoptarea unor măsuri restrictive în privința oricărei „entități” care îndeplinește condițiile prevăzute de criteriul (i) fără a fi limitată de diferitele structuri juridice care pot exista în Rusia sau de lipsa personalității juridice.

83 Prin urmare, este necesar să se considere că o societate-mamă și filiala sa, deși din punct de vedere juridic sunt persoane distincte, pot totuși să formeze o singură entitate în funcție, printre altele, de gradul de deținere sau de intensitatea controlului exercitat de societatea-mamă.

84 Utilizarea termenului „entitate” în criteriul (i) permite astfel să se vizeze un grup format dintr-o societate-mamă și filialele pe care le controlează sau care nu sunt autonome în raport cu aceasta.

85 În această privință, așa cum arată Consiliul, orice altă interpretare a criteriului (i) ar aduce atingere efectului său util și eficacității măsurilor restrictive, permițând unei societăți să eludeze aplicarea acestui criteriu prin crearea unei filiale în scopul obținerii și al deținerii unei licențe a FSB.

86 Rezultă că, în ipoteza în care o societate-mamă deține sau controlează una dintre filialele sale într-un asemenea mod încât să exercite o influență decisivă asupra acesteia, ele formează un singur grup și deci o singură entitate în sensul criteriului (i). Astfel, în această ipoteză, condițiile pentru includerea în listă în temeiul criteriului (i) al entității formate din societatea-mamă și filiala sa vor fi îndeplinite atunci când filiala este cea care desfășoară activități în sectorul IT rus și care deține o licență a FSB.

87 Prin urmare, contrar celor susținute de reclamantă, o asemenea interpretare este conformă cu modul de redactare a criteriului (i), care trebuie considerat suficient de clar și de previzibil.

88 Reiese din ceea ce precedă că prima critică trebuie respinsă.

Cu privire la a doua critică, întemeiată pe încălcarea principiului proporționalității

89 Reclamanta arată că interpretarea literală a criteriului (i) efectuată de Consiliu permite acestuia din urmă să sancționeze orice societate care își desfășoară activitatea în sectorul IT titulară a unei licențe a FSB, fără să se stabilească o legătură cu „serviciile de informații ruse” sau cu războiul informațional, ceea ce depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului urmărit de sancțiunile impuse Federației Ruse.

90 Potrivit unei jurisprudențe constante, principiul proporționalității, care face parte dintre principiile generale ale dreptului Uniunii, impune ca mijloacele puse în aplicare printr-o dispoziție de drept al Uniunii să fie apte să realizeze obiectivele legitime urmărite de reglementarea în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestora (Hotărârea din 13 martie 2012, Melli Bank/Consiliul, C-380/09 P, EU:C:2012:137, punctul 52; a se vedea de asemenea Hotărârea din 13 septembrie 2023, Venezuela/Consiliul, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, punctul 99 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 20 decembrie 2023, Islentyeva/Consiliul, T-233/22, EU:T:2023:828, punctul 49 și jurisprudența citată).

91 În plus, în ceea ce privește controlul jurisdicțional al respectării principiului proporționalității, reiese din jurisprudență că trebuie să se recunoască o largă putere de apreciere legiuitorului Uniunii în domeniile care implică din partea acestuia alegeri de natură politică, economică și socială și în care este chemat să efectueze aprecieri complexe. Astfel, numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în aceste domenii în raport cu obiectivul pe care instituția

competentă urmărește să îl atingă poate afecta legalitatea unei asemenea măsuri (a se vedea Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 120 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 1 martie 2016, National Iranian Oil Company/Consiliul, C-440/14 P, EU:C:2016:128, punctul 77; a se vedea de asemenea Hotărârea din 13 septembrie 2023, Venezuela/Consiliul, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, punctul 100 și jurisprudența citată).

92 În primul rând, în ceea ce privește obiectivele urmărite prin introducerea criteriului (i), trebuie arătat că din considerentul (2) al Deciziei 2023/1218 reiese că „Uniunea rămâne neclintită în sprijinirea suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei”. Potrivit considerentului (3) al acestei decizii, Consiliul European, în concluziile sale din 23 martie 2023, a „reiterat […] faptul că Uniunea își păstrează angajamentul de a menține și de a intensifica presiunea colectivă asupra [Federației Ruse], inclusiv prin eventuale măsuri restrictive suplimentare”. Reiese de asemenea din considerentul (5) al Deciziei 2023/1218 că „Consiliul a ajuns […] la concluzia că războiul informațional constituie o unealtă esențială cu ajutorul căreia [Federația Rusă] își poartă războiul de agresiune împotriva Ucrainei și comite încălcări grave ale dreptului internațional și ale principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite”.

93 În plus, după cum se arată în considerentul (2) al Regulamentului 2023/1215, Consiliul a adoptat Decizia 2023/1218, care introduce criteriul (i), „ca răspuns la războiul informațional purtat de [Federația Rusă] în vederea desfășurării războiului său de agresiune împotriva Ucrainei”.

94 Rolul jucat de manipularea informațiilor de către Federația Rusă în războiul său de agresiune împotriva Ucrainei este atestat de numeroase documente și articole de presă care figurează în al doilea dosar probatoriu. Acest rol a fost subliniat și de mai multe rapoarte anexate la memoriul în apărare, printre care Raportul din 2022 privind activitățile SEAE pentru combaterea manipulării informațiilor și a ingerinței străine, publicat la 2 februarie 2023, primul raport al SEAE din luna februarie 2023 privind amenințările reprezentate de manipularea informațiilor și de ingerințele străine, precum și raportul SEAE și al Agenției Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică (ENISA) din luna decembrie 2022, intitulat „Foreign Information Manipulation and Interference (FIMI) și Cybersecurity – Threat landscape (Manipularea informațiilor și ingerințele din exterior și securitatea cibernetică – Situația amenințărilor).

95 Întrucât propaganda și campaniile de dezinformare sunt de natură să repună în discuție fundamentele societăților democratice și fac parte integrantă din arsenalul de război modern, măsurile restrictive în cauză se înscriu de asemenea în cadrul urmăririi de către Uniune a obiectivelor, în special pacifice, care i-au fost atribuite prin articolul 3 alineatele (1) și (5) TUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 162).

96 În al doilea rând, este necesar să se arate că războiul informațional desfășurat de Federația Rusă este orchestrat de serviciile de securitate ruse în cadrul unor campanii de dezinformare desfășurate pe internet, în special prin intermediul rețelelor sociale, sau prin intermediul unor atacuri cibernetice.

97 În această privință, pe de o parte, este necesar să se arate că numeroase documente prezentate în anexa la memoriul în apărare și la memoriul în intervenție al Regatului Țărilor de Jos atestă participarea serviciilor de securitate ruse, în special a Direcției Generale de Informații (GRU), a FSB și a Serviciului de Informații Externe (SVR), la operațiuni cibernetice de dezinformare, de

ingerință și de destabilizare desfășurate în afara Rusiei. De asemenea, mai multe documente din al doilea dosar probatoriu descriu modul în care FSB este implicat în războiul informațional desfășurat de autoritățile ruse.

98 Pe de altă parte, în considerentul (5) al Deciziei 2023/1218, Consiliul a constatat că „[s]ocietățile din sectorul informatic furniz[au] tehnologie și programe de software critice serviciilor de informații ruse” și că aceste societăți dețineau o licență a FSB sau o licență specială „arme și echipamente militare”.

99 În această privință, numeroase documente prezentate de Consiliu și de Regatul Țărilor de Jos stabilesc că, pentru a-și desfășura acțiunile în cadrul războiului informațional, serviciile de securitate ruse sunt asistate de întreprinderi private ruse care își desfășoară activitatea în sectorul tehnologiei informației și în special în sectorul informatic și al securității cibernetice. De exemplu, aceste documente arată că întreprinderile din acest sector desfășoară activități de cercetare și dezvoltare pentru serviciile de securitate ruse sau le oferă mijloace tehnologice, precum și asistență pentru recrutare.

100 Trebuie arătat că reclamanta se limitează să conteste două anexe la memoriul în apărare, susținând că acestea nu sunt suficiente pentru a stabili că societățile ruse de informatică, pe de o parte, oferă sprijin pentru cercetare și dezvoltare serviciilor de securitate ruse și, pe de altă parte, organizează concursuri și conferințe pentru a facilita recrutarea de personal de către aceste servicii.

101 Or, este necesar să se constate, asemenea Consiliului, că conținutul acestor două anexe este confirmat de numeroase alte elemente de probă, prezentate în anexa la memoriul în apărare și la memoriul în intervenție al Țărilor de Jos, care nu sunt contestate de reclamantă. Aceasta din urmă a indicat de asemenea în ședință că anumite întreprinderi ruse din sectorul IT asistau serviciile de securitate ruse.

102 Prin urmare, Consiliul s-a putut întemeia în mod valabil pe aceste elemente de probă pentru a afirma existența unei relații între sectorul IT rus și serviciile de securitate ruse.

103 Astfel, criteriul (i), în măsura în care vizează persoanele juridice, entitățile sau organismele care desfășoară activități în sectorul IT rus și care sunt titulare ale unei licențe a FSB sau ale unei licențe „arme și echipamente militare”, este de natură să limiteze mijloacele de care dispune guvernul Federației Ruse pentru a pune în aplicare războiul informațional, din moment ce, prin faptul că au o legătură cu serviciile de securitate ruse, aceste persoane juridice, entități sau organisme alimentează, direct sau indirect, capacitatea acestui guvern de a-și desfășura acțiunile și politicile menite să submineze integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei.

104 Rezultă că criteriul (i) răspunde în mod coerent obiectivului urmărit care vizează creșterea presiunii exercitate asupra autorităților ruse și nu poate fi considerat ca fiind vădit inadecvat în raport cu acest obiectiv, în sensul jurisprudenței citate la punctul 91 de mai sus.

105 În plus, ca urmare a persistenței sau chiar a agravării situației din Ucraina, Consiliul a considerat că trebuie să extindă cercul persoanelor vizate de măsurile restrictive prin introducerea criteriului (i), cu obiectivul de a crește presiunea asupra guvernului Federației Ruse prin limitarea capacităților sale de a conduce un război informațional. Or, dintr-un astfel de demers întemeiat pe progresivitatea atingerii aduse drepturilor în funcție de eficiența măsurilor rezultă că proporționalitatea lor este dovedită (a se vedea prin analogie Hotărârea din 28 noiembrie 2013,

Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 126, Hotărârea din 25 ianuarie 2017, Almaz-Antey Air and Space Defence/Consiliul, T-255/15, nepublicată, EU:T:2017:25, punctul 104, și Hotărârea din 20 noiembrie 2024, Uss/Consiliul, T-571/23, nepublicată, EU:T:2024:839, punctul 78).

106 Criteriul (i) este necesar în scopul de a spori presiunea asupra autorităților ruse, astfel încât acestea să pună capăt acțiunilor și politicilor lor de destabilizare a Ucrainei, în special prin intermediul războiului informațional, precum și agresiunii militare împotriva acestei țări. Prin urmare, criteriul (i) nu este vădit disproporționat în raport cu obiectivele urmărite.

107 Această concluzie nu este repusă în discuție de argumentele reclamantei.

108 Reclamanta susține că criteriul (i) nu poate fi considerat conform cu principiul proporționalității decât dacă este interpretat în lumina obiectivelor care au justificat introducerea sa, prevăzute în considerentul (5) al Deciziei 2023/1218 și în considerentul (2) al Regulamentului 2023/1215. Existența unei legături suficiente între criteriul (i) și aceste obiective ar necesita să se demonstreze, pe de o parte, că entitățile care își desfășoară activitatea în sectorul IT sunt titulare ale unei licențe a FSB care permite prelucrarea unor informații cu nivelul de securitate „secrete de stat” sau a unei licențe „arme și echipamente militare” și, pe de altă parte, că acestea dezvoltă tehnologii și programe informatice pentru „serviciile de informații ruse” și că activitățile lor includ participarea la războiul informațional desfășurat de Federația Rusă.

109 În primul rând, reclamanta arată că criteriul (i) ar trebui interpretat în sensul că vizează numai entitățile care participă efectiv la războiul informațional desfășurat de Federația Rusă.

110 Pe de o parte, este necesar să se considere că interpretarea criteriului (i) în sensul că nu trebuie să se aplice decât entităților care dezvoltă efectiv tehnologii pentru serviciile de securitate ruse sau care participă la războiul informațional ar avea drept consecință înlăturarea oricărui efect util al acestuia din urmă.

111 În această privință, este important de remarcat că situația de conflict în care sunt implicate Federația Rusă și Ucraina face deosebit de dificil în practică accesul la anumite surse, indicarea expresă a sursei primare a anumitor informații, precum și eventuala colectare de mărturii de la persoane care acceptă să fie identificate. Dificultățile de investigare care rezultă de aici pot contribui astfel la împiedicarea furnizării unor probe exacte și a unor informații obiective (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 116 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 60).

112 Or, în esență colaborarea societăților din sectorul IT rus cu serviciile de securitate ruse pentru a desfășura campanii de dezinformare este secretă. Astfel, în practică, ar fi extrem de dificil, chiar imposibil pentru Consiliu să facă dovada unei asemenea colaborări.

113 În această privință, în al doilea dosar probatoriu, constituit dintr-un document de lucru al SEAE întocmit în susținerea introducerii criteriului (i), SEAE a arătat că, ținând seama de natura secretă a activităților desfășurate de entitățile care dețineau o licență a FSB sau o licență „arme și echipamente militare”, „[d]atele «open source» disponibile [erau] adesea insuficiente pentru a stabili o legătură directă între aceste societăți și serviciile de informații ruse, cu excepția singurului document accesibil publicului care confirma că aceste societăți dețin[eau] o [asemenea] licență”.

114 Pe de altă parte, trebuie amintit că obiectivul măsurilor restrictive adoptate în temeiul criteriului (i) este de a crește presiunea asupra Federației Ruse prin limitarea capacităților acesteia de a-și desfășura războiul informațional care face parte integrantă din războiul său de agresiune împotriva Ucrainei.

115 În acest scop, criteriul (i) vizează în mod obiectiv entități care își desfășoară activitatea în sectorul IT care, chiar dacă nu au o legătură directă cu războiul informațional desfășurat de Federația Rusă, sunt totuși susceptibile să o favorizeze, furnizând serviciilor de securitate ruse mijloace tehnologice care să le permită să continue campaniile lor de dezinformare.

116 În cadrul puterii largi de apreciere de care dispune Consiliul, acesta putea considera în mod legitim că introducerea criteriului (i) permitea să se contribuie la atingerea obiectivului referitor la creșterea presiunii asupra guvernului Federației Ruse în măsura în care acest criteriu compromite capacitatea unor astfel de entități de a oferi sprijin serviciilor de securitate ruse și, prin urmare, la limitarea capacității acestora din urmă de a-și duce războiul informațional.

117 În această privință, Consiliul nu este obligat să facă dovada că măsurile restrictive au un asemenea efect, ci numai că acestea pot avea un asemenea efect (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 iunie 2020, VTB Bank/Consiliul, C-729/18 P, nepublicată, EU:C:2020:499, punctul 66, și Hotărârea din 20 noiembrie 2024, Uss/Consiliul, T-571/23, nepublicată, EU:T:2024:839, punctul 83).

118 Rezultă că criteriul (i), în măsura în care nu impune Consiliului să dovedească o participare efectivă a entității în cauză la războiul informațional, nu este vădit inadecvat în raport cu obiectivul urmărit de Decizia 2023/1218 și de Regulamentul 2023/1215 și, prin urmare, nu poate fi considerat disproporționat.

119 În al doilea rând, reclamanta arată că interpretarea criteriului (i) de către Consiliu este disproporționată în măsura în care acesta a prezumat existența unei legături între, pe de o parte, entitățile vizate și, pe de altă parte, serviciile de securitate ruse sau războiul informațional întemeindu-se pe deținerea unei licențe a FSB.

120 *Primo*, trebuie respins argumentul reclamantei potrivit căruia interpretarea criteriului (i) de către Consiliu este disproporționată în măsura în care deținerea unei licențe a FSB nu presupune ca titularul său să dezvolte tehnologii destinate serviciilor de securitate ruse sau să participe la războiul informațional.

121 Astfel, după cum s-a arătat la punctul 118 de mai sus, faptul că criteriul (i) nu impune o participare efectivă a entității în cauză la războiul informațional nu poate fi considerat disproporționat în raport cu obiectivul urmărit de Decizia 2023/1218 și de Regulamentul 2023/1215.

122 În această privință, nu este, așadar, pertinentă afirmația care figurează în raportul de expertiză prezentat de reclamantă în anexa C.5 la replică, potrivit căreia deținerea oricărui tip de licențe, printre care licențele „secrete de stat”, nu ar implica nicio muncă activă cu serviciile secrete sau cu FSB și nici o participare activă la războiul informațional.

123 De altfel, este necesar să se constate că raportul de expertiză, prezentat în anexa la replică, a fost întocmit de un cabinet de avocatură rus la cererea reclamantei.

124 Or, în conformitate cu o jurisprudență constantă, activitatea instanțelor Uniunii este guvernată de principiul liberei aprecieri a probelor și singurul criteriu de apreciere a valorii probelor prezentate constă în credibilitatea lor. Pentru a aprecia valoarea probantă a unui document, trebuie să se verifice veridicitatea informației pe care o conține ținând cont printre altele de originea documentului, de împrejurările elaborării sale și de destinatarul său și trebuie să se ridice problema dacă, după conținut, pare temeinic și fiabil (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 114 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 58 și jurisprudența citată).

125 Prin urmare, este necesar să se considere, asemenea Consiliului, că, întrucât acest raport de expertiză a fost întocmit în scopul apărării reclamantei în cadrul prezentei proceduri, el dispune de o valoare probantă limitată (a se vedea prin analogie Hotărârea din 21 februarie 2018, Klyuyev/Consiliul, T-731/15, EU:T:2018:90, punctul 124).

126 În plus, trebuie amintit că entitățile ruse din sectorul IT trebuie să fie titulare ale unei licențe a FSB pentru a-și exercita activitățile, ceea ce reclamanta nu contestă.

127 Consiliul arată că, ținând seama de obiectivul privind limitarea capacității serviciilor de securitate ruse de a conduce un război informațional, criteriul (i) vizează entitățile din sectorul IT rus titulare ale unei licențe a FSB care fie lucrează cu serviciile de securitate ruse, fie depind de FSB, care le poate mobiliza pentru a sprijini activitățile acestor servicii, printre altele pentru a desfășura campanii de dezinformare.

128 Este necesar să se arate că, în contextul războiului informațional desfășurat de Federația Rusă, faptul că FSB, un serviciu de informații, este cel care eliberează licențele întreprinderilor ruse din sectorul IT este un element pertinent. În această privință, mai multe documente prezentate în anexa la memoriul în apărare, care nu sunt contestate de reclamantă, atestă capacitatea FSB de a mobiliza întreprinderile de informatică ruse pentru a-l asista. De exemplu, un raport intitulat „Kaspersky and Beyond. Understanding Russia's Approach to Cyber-Enabled Economic Warfare" (Kaspersky și dincolo de aceasta. Înțelegerea abordării Rusiei privind războiul economic cibernetic), publicat în luna iunie 2018 de Foundation for Defense of Democracies și prezentat în anexa B.18 la memoriul în apărare, explică printre altele că „orice entitate din Rusia care își desfășoară activitatea în sectorul telecomunicațiilor de orice natură poate fi solicitată de FSB pentru a o asista în operațiunile sale".

129 În plus, potrivit unui raport intitulat „Don't Underestimate Economic Side of Russia's Cyber Warfare" (Nu subestimați aspectul economic al războiului cibernetic rus), publicat la 25 iunie 2018 pe site-ul internet „thecypherbrief.com" și prezentat în anexa B.25 la memoriul în apărare, „[n]u este întâmplător faptul că legea rusă instituie [FSB] ca autoritate care eliberează licențele pentru activitățile de criptare" și, „[p]rin concepția lor, legile și reglementările care guvernează sistemele de informații, telecomunicațiile și criptarea oferă Kremlinului și serviciilor sale de securitate instrumente pentru a-și consolida puterea pe plan intern și pentru a desfășura activități agresive în străinătate".

130 De asemenea, într-un articol intitulat „This $500 million Russian cyber mogul planned to take his company public – Then America acused it of hacking for Putin's spies" (Acest magnat rus al sectorului informatic care valorează 500 de milioane de dolari intenționa să își listeze societatea la bursă până când Statele Unite l-au acuzat de piraterie informatică în numele spionilor lui Putin), publicat la 18 august 2021 pe site-ul internet „forbes.com", prezentat în anexa N.1 la

memoriul în intervenție al Regatului Țărilor de Jos, se arată că „[î]ntreprinderile cibernetice ruse nu au altă opțiune decât să execute ordinele guvernului și ale aparatului său de securitate” și că „[e]ste imposibil să se lucreze în acest spațiu fără a întreține relații cu serviciile de securitate ruse”.

131 Prin urmare, este necesar să se considere că, întrucât entitățile ruse din sectorul IT sunt dependente de FSB pentru a-și desfășura activitățile, acesta dispune, ca urmare a acestui fapt, de un mijloc de presiune care permite mobilizarea lor pentru a furniza asistență serviciilor de securitate ruse, în special în conducerea războiului informațional.

132 Întemeindu-se pe raportul de expertiză prezentat în anexa C.5 la replică, reclamanta susține că condițiile de acordare a licențelor nu autorizează FSB să impună întreprinderilor de informatică o obligație de a coopera cu acesta sau de a-i acorda asistență.

133 Or, trebuie arătat că Consiliul nu a pretins că exista o obligație legală care să permită FSB să impună întreprinderilor ruse de informatică ce trebuie să fie titulare ale unei licențe să colaboreze cu acesta. Consiliul s-a bazat pe posibilitatea ca FSB să exercite presiuni asupra acestor întreprinderi, având în vedere legătura existentă între sectorul IT și serviciile de securitate ruse și relația de dependență datorată obligației întreprinderilor din acest sector de a deține o licență a FSB pentru a-și desfășura activitățile.

134 În plus, Consiliul arată că dependența acestor întreprinderi de piața rusă și de guvernul rus este întărită și de faptul că ele utilizează standarde ruse pentru instrumentele lor criptografice care sunt suspecte în străinătate și care le fac puțin fiabile pe piețele străine. Potrivit Consiliului, societățile ruse de informatică sunt astfel izolate de piața mondială, ceea ce le face și mai dependente de piața rusă și de guvernul rus.

135 În această privință, Consiliul s-a întemeiat în special pe un articol intitulat „Russia’s FSB Is Making Life Harder for Blockchain” [FSB-ul rus face viața mai dificilă pentru blockchain (lanț de blocuri)], publicat la 14 septembrie 2021 pe site-ul internet „coindesk.com” și prezentat în anexa B.26 la memoriul în apărare. Acest articol menționează că societățile ruse care utilizează tehnologia „blockchain” (lanț de blocuri) au obligația de a obține certificarea de către FSB a instrumentelor lor criptografice și de a utiliza standardele ruse aplicabile instrumentelor criptografice, care sunt considerate suspecte în străinătate.

136 Reclamanta se limitează să susțină că această anexă nu ar privi decât un sector foarte specific, și anume cel care utilizează tehnologia „blockchain” (lanț de blocuri).

137 Or, acest argument nu este de natură să repună în discuție pertinența acestei anexe în măsura în care ea constituie un exemplu care ilustrează dependența societăților ruse de informatică care utilizează instrumente de criptare față de autoritățile ruse și în special față de FSB.

138 *Secundo*, reclamanta arată că, dintre cele 28 de licențe de „tip 4” eliberate în temeiul Regulamentului 313 pentru activități legate de criptare, una singură permite dezvoltarea unor instrumente de criptare. Ea susține că, pentru a fi conform cu obiectivul menționat în considerentul (5) al Deciziei 2023/1218 și în considerentul (2) al Regulamentului 2023/1215, criteriul (i) nu ar trebui să vizeze decât întreprinderile din sectorul IT rus care dețin o astfel de licență, dat fiind că numai ele ar putea furniza programe informatice de criptare serviciilor de securitate ruse.

139 În această privință, trebuie amintit că obiectivul urmărit de criteriul (i) este de a limita capacitățile serviciilor de securitate ruse de a conduce războiul informațional prin adoptarea unor măsuri restrictive în privința întreprinderilor din sectorul IT care le pot asista. Or, contrar celor susținute de reclamantă, această asistență nu se limitează la furnizarea de programe informatice de criptare, ci privește și furnizarea altor mijloace tehnologice sau tehnice.

140 Or, reclamanta nu explică motivul pentru care o întreprindere din sectorul IT care ar deține o licență de „tip 4” în temeiul Regulamentului 313 care o autorizează de exemplu să dezvolte sau să producă sisteme informatice sau de telecomunicații ce utilizează instrumente de criptare sau să modernizeze, să asambleze, să instaleze, să regleze sau să repare instrumente de criptare, nu ar fi în măsură să asiste serviciile de securitate ruse în conducerea războiului informațional.

141 Contrar celor susținute de reclamantă, capacitatea FSB de a exercita presiuni asupra entităților ruse din sectorul tehnologiei informației nu depinde de tipul licenței pe care acestea o dețin.

142 Explicațiile furnizate de reclamantă cu privire la diferitele tipuri de licențe eliberate de FSB și distincția dintre licențele de „tip 4” referitoare la activitățile de criptare și licențele „secrete de stat” nu sunt deci pertinente. Situația este aceeași în ceea ce privește argumentele care figurează în raportul de expertiză anexat la replică, potrivit cărora licențele FSB nu sunt eliberate în scopul de a colabora cu acesta din urmă.

143 Rezultă că condiția prevăzută de criteriul (i) referitoare la deținerea unei licențe a FSB sau a unei licențe „arme și echipamente militare”, în măsura în care permite să fie vizate nu numai entitățile din sectorul IT rus care participă efectiv la războiul informațional, ci și cele care pot fi mobilizate de serviciile de securitate ruse pentru a le asista, este adecvată și necesară pentru atingerea obiectivului urmărit de acest criteriu, amintit la punctul 114 de mai sus, care constă în limitarea capacităților Federației Ruse de a conduce războiul informațional.

144 Prin urmare, a doua critică trebuie respinsă.

Cu privire la a treia critică, întemeiată pe o atingere disproporționată adusă libertății de a desfășura o activitate comercială

145 Reclamanta arată că faptul de a sancționa toate societățile ruse de informatică, pentru motivul că sunt obligate să dețină o licență a FSB pentru a-și desfășura activitatea, aduce o atingere disproporționată libertății de a desfășura o activitate comercială consacrate la articolul 16 din cartă.

146 Potrivit articolului 16 din cartă, „[l]ibertatea de a desfășura o activitate comercială este recunoscută în conformitate cu dreptul Uniunii și cu legislațiile și practicile naționale”.

147 Potrivit jurisprudenței, libertatea de a desfășura o activitate comercială, la fel ca alte drepturi fundamentale, nu constituie o prerogativă absolută, iar exercitarea sa poate face obiectul unor restricții justificate de obiective de interes general urmărite de Uniune, cu condiția ca aceste restricții să răspundă efectiv obiectivelor de interes general menționate și să nu constituie, față de scopul urmărit, o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere însuși conținutului drepturilor astfel garantate (a se vedea Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 148 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 220).

148 Curtea a statuat printre altele că, având în vedere modul de redactare a articolului 16 din cartă, care este diferit de modul de redactare a celorlalte libertăți fundamentale consacrate în titlul II din aceasta, fiind însă apropiat de modul de redactare a anumitor dispoziții din titlul IV din aceeași cartă, libertatea de a desfășura o activitate comercială poate face obiectul unei serii ample de intervenții ale autorității publice, susceptibile să stabilească, în interesul general, limitări privind exercitarea activității economice (a se vedea Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 123 și jurisprudența citată).

149 Măsurile restrictive presupun, prin definiție, efecte care afectează printre altele libera exercitare a activităților profesionale, cauzând astfel prejudicii unor părți care nu au nicio răspundere cu privire la situația care a condus la adoptarea sancțiunilor. Acesta este *a fortiori* efectul măsurilor restrictive specifice pentru entitățile vizate de acestea (a se vedea Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 149 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 221).

150 Deși este, desigur, adevărat că măsurile restrictive întemeiate pe un criteriu precum cel în discuție în speță limitează în mod incontestabil drepturile de care reclamanta beneficiază în temeiul articolului 16 din cartă, libertatea de a desfășura o activitate comercială invocată de reclamantă poate face totuși obiectul unor restrângeri, în condițiile prevăzute la articolul 52 alineatul (1) din cartă. În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 52 alineatul (1) din cartă, pe de o parte, „[o]rice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin […] cartă trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți” și, pe de altă parte, „[p]rin respectarea principiului proporționalității, pot fi impuse restrângeri numai în cazul în care acestea sunt necesare și numai dacă răspund efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți”. Astfel, pentru a fi conformă cu dreptul Uniunii, o limitare a exercițiului drepturilor fundamentale în discuție trebuie să îndeplinească o triplă condiție. În primul rând, limitarea trebuie să fie prevăzută de lege. Cu alte cuvinte, măsura în cauză trebuie să aibă un temei legal. În al doilea rând, limitarea trebuie să vizeze un obiectiv de interes general, recunoscut ca atare de Uniune. În al treilea rând, limitarea nu trebuie să fie excesivă. Pe de o parte, ea trebuie să fie necesară și proporțională cu scopul urmărit. Pe de altă parte, nu trebuie să se aducă atingere „conținutului esențial”, cu alte cuvinte esenței dreptului sau a libertății în cauză (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 13 septembrie 2018, Gazprom Neft/Consiliul, T-735/14 și T-799/14, EU:T:2018:548, punctele 160-163 și jurisprudența citată).

151 Or, trebuie să se constate că aceste trei condiții sunt îndeplinite în speță.

152 În primul rând, dat fiind că adoptarea unor măsuri restrictive în temeiul criteriului (i) este prevăzută de dispozițiile relevante ale Deciziei 2014/145 și ale Regulamentului nr. 269/2014, restrângerea libertății de a desfășura o activitate comercială care rezultă din aplicarea acestui criteriu este prevăzută de lege.

153 În al doilea rând, trebuie amintit că criteriul (i) răspunde unui obiectiv de interes general, recunoscut ca atare de Uniune, de natură să justifice asemenea limitări. Astfel, acest criteriu urmărește să crească presiunea asupra Federației Ruse prin combaterea războiului informațional orchestrat de aceasta din urmă în serviciul războiului său de agresiune împotriva Ucrainei și să limiteze capacitățile serviciilor de securitate ruse de a desfășura campanii de dezinformare prin vizarea entităților susceptibile să colaboreze cu ele. Din această perspectivă, criteriul (i) este conform cu obiectivele privind protejarea integrității teritoriale, a suveranității și a independenței

Ucrainei, precum și promovarea unei soluționări pașnice a crizei din această țară, care se înscriu în obiectivul mai larg al menținerii păcii și securității internaționale, în conformitate cu obiectivele acțiunii externe a Uniunii enunțate la articolul 21 TUE și cu scopurile și cu principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite, de natură să justifice consecințe negative, chiar considerabile, pentru anumiți operatori (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 150, Hotărârea din 25 iunie 2020, Vnesheconombank/Consiliul, C-731/18 P, nepublicată, EU:C:2020:500, punctul 87, și Hotărârea din 29 mai 2024, Vinokurov/Consiliul, T-302/22, nepublicată, EU:T:2024:325, punctul 197). Așadar, criteriul (i) se înscrie în reacția Uniunii, cu mijloacele pașnice de care dispune și în vederea atingerii obiectivelor enunțate la articolul 3 alineatul (5) TUE, la o agresiune săvârșită cu încălcarea articolului 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite și, în consecință, la o încălcare a obligațiilor *erga omnes* impuse de dreptul internațional (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 164).

154 În al treilea rând, având în vedere importanța primordială a acestor obiective, Consiliul a putut estima, fără a depăși limitele puterii sale de apreciere, că atingerile aduse libertății de a desfășura o activitate comercială care ar rezulta din aplicarea criteriului (i) erau adecvate și necesare pentru a crește presiunea asupra Federației Ruse. Prin urmare, asemenea atingeri nu pot fi considerate, în raport cu obiectivele urmărite, drept o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere însuși conținutului libertății de a desfășura o activitate comercială a entităților vizate de acest criteriu. Astfel, aceste măsuri nu împiedică întreprinderile ruse din sectorul tehnologiei informației să își exercite activitățile comerciale.

155 Așadar, nu se poate considera că criteriul (i) aduce o atingere disproporționată libertății de a desfășura o activitate comercială.

156 În consecință, a treia critică trebuie respinsă și, prin urmare, primul motiv trebuie respins în totalitate.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la protecție jurisdicțională efectivă și a obligației de motivare

157 În cererea introductivă și în primul memoriu în adaptare, reclamanta arată că motivul care a justificat includerea numelui său în listele în cauză, care figurează în actele inițiale și în primul și în al doilea set de acte de menținere, nu este suficient de precis și de concret, întrucât se limitează la o repetare a criteriului de includere și nu conține nicio informație proprie situației sale individuale. Consiliul s-ar fi limitat la o motivare generală și stereotipă, care ar fi comună tuturor societăților, cu excepția uneia singure, ale căror nume au fost incluse în listele în cauză în aplicarea criteriului (i).

158 Pe de o parte, potrivit unei jurisprudențe constante, dreptul la protecție jurisdicțională efectivă, afirmat la articolul 47 din cartă, impune ca persoana interesată să poată lua cunoștință de motivele pe care se întemeiază decizia luată în privința sa fie din cuprinsul deciziei înseși, fie dintr-o comunicare a acestor motive făcută la cererea sa (a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia ș.a./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 100 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 13 septembrie 2018, Sberbank of Russia/Consiliul, T-732/14, EU:T:2018:541, punctul 112 și jurisprudența citată).

159 Pe de altă parte, potrivit unei jurisprudențe de asemenea constante, motivarea impusă la articolul 296 TFUE trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul instituției care a emis actul, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurilor luate pentru a aprecia temeinicia acestora, iar instanței competente să își exercite controlul (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Consiliul/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, punctul 50 și jurisprudența citată, Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 47 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 4 septembrie 2024, Shamalov/Consiliul, T-651/22, nepublicată, EU:T:2024:576, punctul 37).

160 Motivarea impusă de articolul 296 TFUE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și contextului în care a fost adoptat. Cerința motivării trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații pe care îl pot avea destinatarii sau alte persoane vizate în mod direct și individual de actul respectiv. Nu este printre altele obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept relevante, întrucât caracterul suficient al unei motivări trebuie apreciat nu numai prin prisma modului de redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă. În consecință, un act cauzator de prejudicii este suficient motivat atunci când intervine într-un context cunoscut de persoana interesată, care îi permite acesteia să înțeleagă semnificația măsurii adoptate în privința sa (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2012, Consiliul/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, punctele 53 și 54 și jurisprudența citată, Hotărârea din 28 martie 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, punctul 122, și Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 64).

161 În plus, jurisprudența a precizat că motivarea unui act al Consiliului prin care se impune o măsură restrictivă trebuie să identifice nu numai temeiul juridic al acelei măsuri, ci și motivele specifice și concrete pentru care Consiliul a considerat, în exercitarea puterii sale discreționare de apreciere, că persoana vizată trebuia să facă obiectul unei asemenea măsuri (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 105 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 66).

162 Motivarea unei măsuri de înghețare a fondurilor nu poate, în principiu, să constea numai într-o formulare generală și stereotipă, ci trebuie, dimpotrivă, să indice rațiunile specifice și concrete pentru care Consiliul consideră că reglementarea relevantă este aplicabilă persoanei interesate (a se vedea Hotărârea din 15 septembrie 2016, Yanukovych/Consiliul, T-346/14, EU:T:2016:497, punctul 79 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 30 ianuarie 2019, Stavytskyi/Consiliul, T-290/17, EU:T:2019:37, punctul 47).

163 De altfel, trebuie amintit că obligația de motivare prevăzută la articolul 296 TFUE constituie o normă fundamentală de procedură care trebuie diferențiată de problema temeiniciei motivelor, aceasta din urmă ținând de legalitatea pe fond a actului în litigiu. Astfel, motivarea unei decizii constă în exprimarea formală a motivelor pe care se întemeiază această decizie. Dacă aceste motive sunt afectate de erori, ele afectează legalitatea pe fond a deciziei, dar nu motivarea acesteia, care poate fi suficientă chiar dacă cuprinde motive eronate. În consecință, motivele și argumentele care urmăresc contestarea temeiniciei unui act sunt lipsite de pertinență în cadrul unui motiv întemeiat pe lipsa motivării sau pe motivarea insuficientă (a se vedea Hotărârea din 18 iunie 2015, Ipatau/Consiliul, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punctul 37 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 30 noiembrie 2022, PKK/Consiliul, T-316/14 RENV și T-148/19, EU:T:2022:727, punctul 234 și jurisprudența citată).

164 Cu titlu introductiv, trebuie să se constate că argumentele reclamantei invocate în replică prin care se urmărește contestarea exactității factuale a motivării privesc în realitate problema temeiniciei motivului de includere. Prin urmare, aceste argumente trebuie respinse ca nepertinente în cadrul prezentului motiv și vor fi examinate în cadrul celui de al treilea motiv.

165 În primul rând, trebuie arătat, asemenea Consiliului, că reclamanta nu pretinde că nu era în măsură să înțeleagă motivul includerii numelui său în actele inițiale și în primul și în al doilea set de acte de menținere.

166 În al doilea rând, reclamanta nu susține că nu a cunoscut contextul în care au fost adoptate aceste acte și obiectivele pe care își propuneau să le atingă, și anume, după cum reiese din considerentele Deciziei 2023/1218 și ale Regulamentului 2023/1215, de a crește presiunea asupra Federației Ruse prin adoptarea unor măsuri restrictive ca răspuns la războiul informațional desfășurat de aceasta din urmă în serviciul războiului său de agresiune împotriva Ucrainei.

167 În al treilea rând, rezultă în mod suficient de clar din interpretarea motivului care figurează în actele inițiale, precum și în primul și în al doilea set de acte de menținere, citat la punctul 8 de mai sus, că Consiliul a inclus și a menținut numele reclamantei pe listele în cauză în temeiul criteriului (i), aspect pe care aceasta din urmă nu îl contestă.

168 În această privință, contrar celor susținute de reclamantă, trebuie arătat că, în acest motiv, Consiliul nu s-a limitat să reproducă titlul criteriului (i). Astfel, indicațiile potrivit cărora reclamanta este o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul informatic rus care deține o licență a FSB constituie informații proprii situației individuale a reclamantei.

169 În al patrulea rând, în ceea ce privește caracterul pretins stereotip al motivării, este necesar să se arate că, deși considerațiile cuprinse în motivul care figurează în actele inițiale, precum și în primul și în al doilea set de acte de menținere sunt aceleași cu cele în temeiul cărora alte persoane menționate în listele în cauză au fost supuse unor măsuri restrictive, ele urmăresc totuși să descrie situația concretă a reclamantei, care, la fel ca alte entități ruse din sectorul IT, este titulara unei licențe a FSB (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 27 februarie 2014, Ezz ș.a./Consiliul, T-256/11, EU:T:2014:93, punctul 115, Hotărârea din 15 septembrie 2016, Yanukovych/Consiliul, T-346/14, EU:T:2016:497, punctul 82, și Hotărârea din 30 ianuarie 2019, Stavytskyi/Consiliul, T-290/17, EU:T:2019:37, punctul 56).

170 În consecință, contrar celor susținute de reclamantă, faptul că numele altor entități care îndeplinesc condițiile criteriului (i) au fost incluse în listele în cauză pentru motive similare celui reținut pentru includerea numelui său nu înseamnă că motivarea actelor inițiale și a primului și a celui de al doilea set de acte de menținere nu se raporta și la situația sa proprie.

171 Prin urmare, din motivarea actelor inițiale și a primului și a celui de al doilea set de acte de menținere rezultă că rațiunile specifice și concrete care au determinat Consiliul să includă și să mențină numele reclamantei pe listele în cauză sunt indicate în mod suficient de clar și de precis pentru a permite reclamantei să le înțeleagă, iar Tribunalului să își exercite controlul în această privință.

172 Rezultă că al doilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe erori vădite de apreciere

173 Cu titlu introductiv, este necesar să se arate că trebuie să se considere că cel de al treilea motiv se întemeiază pe erori de apreciere, iar nu pe erori vădite de apreciere. Astfel, deși este, desigur, adevărat că Consiliul dispune de o anumită putere de apreciere pentru a stabili, de la caz la caz, dacă sunt îndeplinite criteriile juridice pe care se întemeiază măsurile restrictive în cauză, nu este mai puțin adevărat că instanțele Uniunii trebuie să asigure un control, în principiu complet, al legalității tuturor actelor Uniunii (a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 31 și jurisprudența citată).

174 Efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din cartă impune în special ca instanța Uniunii să se asigure că decizia prin care au fost adoptate sau menținute măsuri restrictive, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana sau entitatea în cauză, se întemeiază pe o bază factuală suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de motive pe care se bazează decizia menționată, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea credibilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru justificarea deciziei în cauză – sunt întemeiate (a se vedea Hotărârea din 19 decembrie 2018, Azarov/Consiliul, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, punctul 22 și jurisprudența citată, Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 122 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 32 și jurisprudența citată).

175 O asemenea apreciere trebuie efectuată prin examinarea elementelor de probă și a informațiilor în contextul în care se înscriu acestea, iar nu în mod izolat. Astfel, sarcina probei care incumbă Consiliului este îndeplinită dacă acesta prezintă în fața instanței Uniunii o serie de indicii suficient de concrete, precise și concordante care să permită să se stabilească faptul că persoana supusă unei măsuri restrictive îndeplinea, la data adoptării actelor în litigiu, condițiile prevăzute de criteriul aplicat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 124 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 33 și jurisprudența citată).

176 În caz de contestare, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute în privința persoanei sau a entității în cauză, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă că motivele menționate sunt lipsite de temeinicie (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 123 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 34 și jurisprudența citată).

177 Pentru a justifica menținerea numelui unei persoane pe lista în cauză, nu este interzis Consiliului să se întemeieze pe aceleași elemente de probă care au justificat includerea inițială, reincluderea sau menținerea anterioară a numelui persoanei pe lista respectivă, în măsura în care, pe de o parte, motivele includerii rămân neschimbate și, pe de altă parte, contextul nu a evoluat astfel încât aceste elemente de probă să fi devenit caduce (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 169 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 29 mai 2024, Belavia/Consiliul, T-116/22, EU:T:2024:334, punctul 77 și jurisprudența citată). În acest sens, evoluția contextului include luarea în considerare, pe de o parte, a situației din țara pentru care a fost instituit sistemul de măsuri restrictive și a situației specifice a persoanei în cauză

și, pe de altă parte, a tuturor împrejurărilor relevante și în special a nerealizării obiectivelor vizate de măsurile restrictive (a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliu, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 37 și jurisprudența citată).

178 De altfel, trebuie subliniat că trebuie luat în considerare contextul măsurilor în cauză, iar nivelul probatoriu care poate fi impus Consiliului trebuie adaptat ca urmare a dificultății accesului la probe și la informații obiective (a se vedea Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 102 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 20 noiembrie 2024, Zubitskiy/Consiliul, T-1074/23, nepublicată, EU:T:2024:840, punctul 78 și jurisprudența citată).

179 În lipsa unor competențe de anchetă în țări terțe, aprecierea autorităților Uniunii trebuie de fapt să se întemeieze pe surse de informare accesibile publicului, pe rapoarte, pe articole de presă, pe rapoarte ale serviciilor secrete sau pe alte surse de informare similare (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 115 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 59 și jurisprudența citată).

180 În ceea ce privește contextul general legat de situația din Ucraina, este necesar să se constate că, la data adoptării actelor atacate, situația din Ucraina continua să fie gravă. De asemenea, măsurile restrictive erau în continuare justificate în raport cu obiectivul urmărit prin introducerea criteriului (i), și anume creșterea presiunii asupra Federației Ruse prin combaterea războiului informațional orchestrat de aceasta din urmă în serviciul războiului său de agresiune împotriva Ucrainei (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 20 noiembrie 2024, Uss/Consiliul, T-571/23, nepublicată, EU:T:2024:839, punctele 134 și 135, și Hotărârea din 20 noiembrie 2024, Zubitskiy/Consiliul, T-1074/23, nepublicată, EU:T:2024:840, punctele 110 și 111).

181 În ceea ce privește situația specială a reclamantei, trebuie amintit că includerea numelui său în listele în cauză în temeiul criteriului (i) presupune întrunirea a două condiții, și anume, prima, să fie o entitate care desfășoară activități în sectorul IT rus, iar a doua, să fie titulara unei licențe a FSB.

Cu privire la actele inițiale și la primul set de acte de menținere

182 Reclamanta arată că includerea și menținerea numelui său pe listele în cauză se întemeiază pe afirmații nesusținute și eronate și că Consiliul nu a demonstrat că ea intra sub incidența criteriului (i).

183 Reclamanta arată că a fost desemnată în actele inițiale și în primul set de acte de menținere ca persoană juridică sau „entitate juridică” și că, în calitate de societate holding, nu îndeplinește condițiile prevăzute de criteriul (i).

184 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, în actele inițiale și în primul set de acte de menținere, reclamanta este înscrisă sub numele de „Positive Group PJSC, alias Positive technologies, alias Gruppa Pozitiva”. Motivul includerii numelui său, care figurează la punctul 8 de mai sus, arată că ea „este o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT din Rusia având o licență [a FSB]”.

185 Rezultă că reclamanta este vizată în actele inițiale și în primul set de acte de menținere în calitate de entitate, desemnată fie prin numele său, fie prin numele Positive Technologies.

186 În această privință, este necesar să se arate că reclamanta, pentru a-și prezenta activitățile, furnizează ea însăși, în anexele A.13-A.22 la cererea introductivă, extrase de pe site-ul internet al Positive Technologies, „ptsecurity.com”, pe care le prezintă ca fiind site-ul „său” internet.

187 Cu titlu de exemplu, în anexele A.13 și A.14 la cererea introductivă se arată că „Positive Technologies este prima și singura întreprindere de securitate cibernetică din Rusia care a fost cotată la Bursa din Moscova”.

188 În plus, așa cum arată Consiliul, declarația publicată în presă la 23 iunie 2023, în urma adoptării actelor inițiale, care figurează în anexa B.29 la memoriul în apărare, a fost făcută de reprezentanții Positive Technologies și menționează „decizia U[niunii] de a impune sancțiuni în privința Positive Technologies”. Or, reclamanta arată că este autorul respectivei declarații.

189 În această privință, este necesar să se arate că anexa B.29 cuprinde patru articole de presă extrase de pe diferite site-uri internet, publicate la 23 și la 24 iunie 2023, care se referă la sancțiunile impuse Positive Technologies și care menționează această declarație. Potrivit articolelor publicate pe site-urile internet „rg.ru”, „xakep.ru” și pe site-ul internet al *MNIAP*, declarația este atribuită Positive Technologies. Pe site-ul internet „cnews.ru”, declarația este atribuită reprezentanților reclamantei.

190 În ședință, reclamanta a explicat că Positive Technologies era o denumire comercială care desemna ansamblul grupului constituit din ea însăși ca societate holding și din toate filialele sale și că site-ul internet „ptsecurity.com” urmărea să prezinte ansamblul activităților grupului Positive Technologies.

191 Este necesar să se considere că, prezentând site-ul internet „ptsecurity.com” ca fiind site-ul „său” internet și făcând declarații în numele Positive Technologies, reclamanta recunoaște, în mod implicit dar necesar, că nu există o distincție între ea și entitatea Positive Technologies.

192 Rezultă că persoana desemnată în actele inițiale și în primul set de acte de menținere, despre care trebuie să se stabilească că îndeplinește condițiile prevăzute de criteriul (i), este reclamanta în calitate de entitate, alias Positive Technologies sau Gruppa Pozitiva, iar nu reclamanta în calitate de societate sau de persoană juridică.

193 În primul rând, în ceea ce privește prima condiție prevăzută de criteriul (i), este necesar să se arate că reclamanta nu contestă că își desfășoară activitățile în sectorul IT rus.

194 În această privință, este necesar să se arate că, în cererea introductivă, reclamanta se prezintă ca desfășurând activități în domeniul furnizării de soluții de securitate cibernetică și de securitate a informațiilor și ca oferind în special întreprinderilor soluții și sisteme de software pentru a se proteja împotriva atacurilor malware. Pentru a-și explica activitățile, ea prezintă de asemenea, în anexele A.13-A.22 la cererea introductivă, extrase de pe site-ul internet al Positive Technologies, „ptsecurity.com”.

195 În cererea introductivă, reclamanta arată că nu contestă exactitatea documentelor nr. 1 și nr. 6 care figurează în primul dosar probatoriu, care sunt extrase din baze de date publice cu privire la întreprinderi, dar arată că aceste documente nu sunt pertinente în ceea ce privește includerea numelui său în listele în cauză.

196 Or, din documentul nr. 1 care figurează în primul dosar probatoriu, care conține pagina de informare referitoare la reclamantă rezultată din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios, reiese că aceasta din urmă exercită cu titlu principal activitățile unei societăți holding. Acest document arată că ea desfășoară de asemenea activități de programare informatică, activități de consultanță în informatică, alte activități informatice și privind servicii informatice, precum și activități pentru crearea și utilizarea de baze de date și de resurse de informații.

197 În plus, documentul nr. 6 ce figurează în primul dosar probatoriu, care conține un extras din registrul rus al întreprinderilor „Spark-Interfax” referitor la reclamantă, arată printre altele că reclamanta desfășoară activități în sectorul rus al tehnologiei informației.

198 Prin urmare, aceste documente, în măsura în care descriu activitățile reclamantei, sunt pertinente întrucât au permis Consiliului să stabilească faptul că aceasta era o „entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT din Rusia” și că îndeplinea prima condiție a criteriului (i).

199 Prin urmare, este necesar să se constate că Consiliul a stabilit în mod suficient, în temeiul primului dosar probatoriu, că, la data adoptării actelor inițiale și a primului set de acte de menținere, reclamanta era o „entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT din Rusia” și că îndeplinea, din acest motiv, prima condiție prevăzută de criteriul (i).

200 În al doilea rând, în ceea ce privește a doua condiție prevăzută de criteriul (i), reclamanta arată că niciunul dintre documentele care figurează în primul dosar probatoriu nu este suficient pentru a demonstra că este titulara unei licențe a FSB și că dezvoltă tehnologii și programe informatice pentru serviciile de securitate ruse care facilitează războiul informațional.

201 Este necesar să se arate că, pentru a stabili că reclamanta îndeplinea a doua condiție a criteriului (i), referitoare la deținerea unei licențe a FSB, Consiliul s-a întemeiat pe documentul nr. 2, care figurează în primul dosar probatoriu. Acest document este un extras dintr-o prezentare PowerPoint publicată pe site-ul internet „ptsecurity.com”, considerat ca fiind site-ul internet oficial al reclamantei, care menționează diferite licențe deținute de Positive Technologies, printre care o licență a FSB.

202 Reclamanta contestă în esență valoarea probantă a documentului nr. 2 care figurează în primul dosar probatoriu. Ea arată că acest document, care este de abia lizibil și datează din anul 2019, nu ar oferi nicio informație cu privire la tipul de licență pe care, potrivit Consiliului, ar deține-o. Ea arată că, în orice caz, nu deține nicio licență a FSB.

203 Mai întâi, este necesar să se constate că din primul dosar probatoriu reiese că, deși documentul nr. 2 este datat 2019, Consiliul a avut acces la acesta la 13 februarie 2023. Or, reclamanta nu invocă niciun argument prin care să susțină că informațiile disponibile pe site-ul internet „ptsecurity.com” erau caduce la data la care Consiliul a avut acces la acestea, și anume înainte de adoptarea actelor inițiale și a primului set de acte de menținere.

204 În continuare, trebuie arătat că, deși reproducerea licențelor care figurează în documentul nr. 2 este efectiv de slabă calitate, se indică totuși în mod clar pe această pagină de internet a site-ului „ptsecurity.com” că Positive Technologies deține o licență a FSB.

205 În această privință, în măsura în care criteriul (i) vizează orice tip de licență eliberată de FSB, faptul că tipul de licență a FSB nu este lizibil în mod clar pe documentul nr. 2 este irelevant.

206 În sfârșit, este necesar să se arate că conținutul documentului nr. 2 este confirmat de extrasele de pe site-ul internet „ptsecurity.com”, prezentate în anexele B.27 și B.28 la memoriul în apărare.

207 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, legalitatea unui act al Uniunii trebuie să fie apreciată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data adoptării actului (a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliu, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 68 și jurisprudența citată).

208 În plus, controlul de legalitate pe fond ce revine Tribunalului trebuie efectuat, în ceea ce privește în special contenciosul măsurilor restrictive, nu numai în lumina elementelor care figurează în motivele actelor în litigiu, ci și a celor pe care Consiliul le furnizează, în caz de contestare, Tribunalului pentru a stabili temeinicia faptelor invocate (a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliu, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 69 și jurisprudența citată).

209 Faptul că un element a fost comunicat în calitate de element dezincriminator de persoana vizată de măsurile restrictive nu înseamnă că acest element nu poate eventual să îi fie opus pentru a constata temeinicia motivelor care stau la baza măsurilor restrictive luate în privința sa (a se vedea Hotărârea din 14 martie 2018, Kim ș.a./Consiliul și Comisia, T-533/15 și T-264/16, EU:T:2018:138, punctul 115 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Mordashova/Consiliul, T-497/22, nepublicată, EU:T:2024:604, punctul 80 și jurisprudența citată).

210 Anexa B.27 la memoriul în apărare conține un extras de pe site-ul internet „ptsecurity.com”, datat 20 noiembrie 2014, cu titlul „Positive Technologies received a license from the FSB, allowing work with cryptographic protection tools” (Positive Technologies a obținut o licență din partea FSB care îl autorizează să lucreze cu instrumente de protecție criptografice). În același extras, Positive Technologies anunța reînnoirea unei licențe a FSB eliberate pentru a efectua lucrări legate de utilizarea unor informații care constituie secrete de stat.

211 Anexa B.28 la memoriul în apărare conține de asemenea un extras de pe site-ul internet „ptsecurity.com”, datat 2018, în care figurează o listă a licențelor și certificatelor deținute de Positive Technologies, printre care o „licență a FSB din Rusia pentru a lucra cu instrumente de protecție criptografică” și o „licență a FSB din Rusia pentru a efectua lucrări care utilizează informații care constituie secret de stat”, precum și copiile acestor două licențe.

212 În replică, reclamanta arată că extrasele de pe site-ul internet „ptsecurity.com”, prezentate de Consiliu în anexele B.27 și B.28 la memoriul în apărare, nu o privesc. Pe de o parte, ea susține că declarația publicată la 20 noiembrie 2014, care figurează în anexa B.27 la acest memoriu, nu o poate privi, întrucât ea a fost înregistrată ca întreprindere la 27 septembrie 2017. Pe de altă parte, numărul de înregistrare și numărul de identificare fiscală care figurează pe licențe, prezentate în anexa B.28 la acest memoriu, nu ar fi ale sale, iar aceste licențe ar data din 28 aprilie 2015 și din 10 noiembrie 2014, înainte de data înregistrării sale.

213 Este necesar să se constate că aceste argumente ale reclamantei se întemeiază pe premisa eronată potrivit căreia ea ar fi inclusă în listele în cauză în calitate de persoană juridică.

214 Astfel, trebuie amintit că motivul includerii o privește pe reclamantă, alias Positive Technologies, în calitate de entitate, iar nu în calitate de persoană juridică.

215 Rezultă că data înregistrării reclamantei în calitate de persoană juridică nu este relevantă în ceea ce privește aspectul dacă entitatea în cauză deține o licență.

216 În plus, trebuie să se observe că reclamanta, pentru a-și descrie activitățile, se întemeiază pe un extras de pe site-ul internet „ptsecurity.com” prezentat în anexa A.14 la cererea introductivă și datat 2023 și arată că, „[d]upă cum este indicat pe site-ul [său] internet: «[d]e acum 21 de ani, obiectivul [său] principal este de a preveni atacurile piraților informatici»”. În plus, dintr-un extras de pe același site internet, prezentat de Regatul Țărilor de Jos în anexa N.7 la memoriul său în intervenție, intitulat „About Company”, reiese că Positive Technologies a fost creată în anul 2002.

217 Astfel, din extrasele de pe site-ul internet „ptsecurity.com”, prezentate în anexele B.27 și B.28 la memoriul în apărare, reiese că entitatea în cauză, și anume reclamanta, alias Positive Technologies, deține o licență a FSB.

218 De altfel, pentru a stabili că numărul de identificare fiscală care figurează pe licențele prezentate în anexa B.28 la memoriul în apărare nu este al său, reclamanta prezintă în anexa C.15 la replică o traducere a copiilor acestor licențe.

219 Din această traducere reiese că numărul de identificare fiscală care figurează pe aceste licențe corespunde celui al Pozitiv Teknolodzhiz, astfel cum figurează și în extrasul din baza de date Ready Ratios referitor la aceasta din urmă, prezentat în anexa D.2 la duplică. Anexa B.28 la memoriul în apărare stabilește că Pozitiv Teknolodzhiz deține, de la 10 noiembrie 2014, o licență eliberată de FSB pentru a lucra cu instrumente de protecție criptografice, precum și, începând cu 28 aprilie 2015, o licență eliberată de FSB pentru orașul și regiunea Moscova (Rusia) pentru a efectua lucrări care utilizează informații ce constituie secret de stat.

220 Or, *primo*, documentul nr. 1 care figurează în primul dosar probatoriu este constituit din pagina de informare referitoare la reclamantă rezultată din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios, datată 13 februarie 2023. Acest document arată că Pozitiv Teknolodzhiz este o filială a reclamantei și că ele au același director general de la 6 august 2021.

221 *Secundo*, în anexa la duplică, Consiliul a prezentat paginile de informare provenite din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios din 15 martie 2024 referitoare la reclamantă și la Pozitiv Teknolodzhiz, din care reiese că ele au același director general, aceeași adresă și același fondator și că aceasta din urmă a fost înregistrată la 9 octombrie 2007.

222 *Tertio*, din situațiile financiare consolidate ale reclamantei referitoare la exercițiul financiar 2021, precum și din situațiile financiare consolidate intermediare ale reclamantei referitoare la primul trimestru al anului 2023, prezentate în anexa la duplică, reiese că Pozitiv Teknolodzhiz este una dintre filialele sale, în care deține 100 % din acțiuni.

223 Prin urmare, așa cum s-a arătat la punctele 83-85 de mai sus, ținând seama de acest grad de deținere, chiar dacă Pozitiv Teknolodzhiz este o persoană juridică distinctă din punct de vedere juridic de reclamantă, Consiliul a putut considera în mod valabil că reclamanta exercita o influență decisivă asupra acestei filiale și că aceasta din urmă nu era o entitate autonomă în raport cu reclamanta.

224 Așadar, este necesar să se considere, așa cum reiese din cuprinsul punctului 86 de mai sus, că sunt îndeplinite condițiile pentru includerea reclamantei în temeiul criteriului (i) în calitate de entitate, întrucât s-a stabilit că filiala sa Pozitiv Teknolodzhiz deține o licență a FSB.

225 Reiese că faptul că numărul de identificare fiscală care figurează pe licențele FSB prezentate în anexele B.27 și B.28 la memoriul în apărare nu corespunde cu cel al reclamantei în calitate de persoană juridică este irelevant pentru a stabili că reclamanta în calitate de entitate îndeplinește condițiile de includere în temeiul criteriului (i).

226 Rezultă din cele ce precedă că Consiliul nu a săvârșit nicio eroare de apreciere atunci când a considerat că reclamanta, alias Positive Technologies, era o entitate care deține o licență a FSB.

227 Această concluzie nu este repusă în discuție de celelalte argumente ale reclamantei.

228 *Primo*, reclamanta se întemeiază pe o declarație a directorului său de operațiuni pentru a susține că nu deține nicio licență a FSB. În această declarație din data de 12 septembrie 2023, directorul de operațiuni al reclamantei certifică faptul că Positive Group PAO, al cărei număr de identificare fiscală este 9718077239, nu deține și nu a deținut niciodată o licență eliberată de FSB sau de orice altă autoritate guvernamentală.

229 Este necesar să se constate că această declarație nu este relevantă în speță, în măsura în care o privește pe reclamantă în calitate de persoană juridică, iar nu entitatea vizată în actele inițiale și în primul set de acte de menținere.

230 *Secundo*, reclamanta susține că reiese din documentul nr. 1 din primul dosar probatoriu care conține pagina de informare rezultată din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios care o privește, datată 13 februarie 2023, că nu deține nicio licență. Ea arată că această pagină de informare menționează întotdeauna licențele deținute de întreprinderile vizate și activitățile pentru care au fost eliberate.

231 În această privință, trebuie amintit că licența FSB care figurează în documentul nr. 2 este deținută de Pozitiv Teknolodzhiz, filiala reclamantei. Astfel, faptul că această licență nu apare pe extrasul din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios referitor la reclamantă în calitate de persoană juridică nu este susceptibil să demonstreze că entitatea vizată de motivul de includere nu deținea o licență a FSB.

232 *Tertio*, reclamanta susține că documentul nr. 1, care conține pagina de informare care o privește, rezultată din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios, este mai recent și, prin urmare, mai pertinent decât documentul nr. 2, care nu mai este disponibil din luna septembrie 2023. Pentru a stabili că documentul nr. 2 ar fi caduc și nu ar mai fi accesibil din luna septembrie 2023, ea prezintă, în anexa C.14 la replică, o pagină a site-ului internet „pt.security.com” datată 8 februarie 2024, care indică „not found” (nu a fost găsit).

233 Or, este necesar să se constate că această anexă nu are nicio forță probantă. Pe de o parte, nimic nu permite să se afirme că pagina de internet care figurează în anexa C.14 la replică corespunde paginii site-ului internet „pt.security.com” reprodusă în documentul nr. 2. Pe de altă parte, ținând seama de data acestei anexe, nu se poate exclude ca eventuala retragere a paginii site-ului internet „pt.security.com” pe care figurau licențele deținute de Positive Technologies să fie ulterioară introducerii prezentei acțiuni.

234 *Quarto*, reclamanta susține că declarația pe care a publicat-o în presă, prezentată în anexa B.29 la memoriul în apărare, nu poate fi interpretată ca o recunoaștere a faptului că deține o licență a FSB.

235 Anexa B.29 la memoriul în apărare cuprinde patru articole de presă publicate pe diferite site-uri internet, menționate la punctul 189 de mai sus, referitoare la decizia Consiliului de a impune sancțiuni Positive Technologies. Site-urile internet „rg.ru” și „xakep.ru” și site-ul internet al *MNIAP* menționează o declarație, atribuită Positive Technologies, potrivit căreia „[d]ecizia U[niunii] de a impune sancțiuni cu privire la Positive Technologies se întemeiază pe faptul că această întreprindere deține o licență a FSB din Federația Rusă” și potrivit căreia „[o]bținerea unei licențe a FSB este o condiție prealabilă pentru activitatea tuturor actorilor majori de pe piața securității cibernetice”. Trebuie amintit, după cum s-a arătat la punctul 188 de mai sus, că reclamanta afirmă că este autorul acestei declarații. Citatul este ușor diferit în articolul publicat pe site-ul internet „cnews.ru”, potrivit căruia „[r]eprezentanții [reclamantei] au spus că decizia Uniunii în privința întreprinderii se întemeia pe faptul că aceasta deținea o licență a FSB”.

236 Or, pe de o parte, în cererea introductivă, reclamanta se prezintă ea însăși, sub numele de Positive Technologies, ca un lider al pieței securității cibernetice, ceea ce implică, potrivit acestei declarații, că deține o licență a FSB. Pe de altă parte, reclamanta nu contestă nicăieri în această declarație că deține o licență a FSB, fapt pe care îl recunoaște ca fiind motivul includerii numelui său sau al celui de Positive Technologies în listele în cauză.

237 De altfel, în ceea ce privește argumentul reclamantei potrivit căruia Consiliul nu a dovedit că ea participa în mod efectiv la războiul informațional desfășurat de Federația Rusă și nici că dezvolta tehnologii pentru serviciile de securitate ruse, este suficient să se amintească faptul că nu este vorba despre o condiție de aplicare a criteriului (i).

238 Astfel, Consiliul nu trebuia să facă dovada unei colaborări efective a reclamantei cu serviciile de securitate ruse și, așadar, acest argument trebuie respins ca inoperant.

239 În această privință, argumentele reclamantei prin care se urmărește contestarea documentelor nr. 3-5 care figurează în primul dosar probatoriu sunt de asemenea inoperante. Astfel, aceste documente menționează sancțiunile adoptate de Statele Unite ale Americii în privința reclamantei în anul 2021 ca urmare a faptului că aceasta organiza conferințe anuale care ar fi fost utilizate ca loc de recrutare pentru FSB și GRU. Or, aceste documente nu sunt pertinente pentru a stabili că reclamanta îndeplinea condițiile prevăzute de criteriul (i).

240 Din ansamblul considerațiilor care precedă reiese că Consiliul nu a săvârșit nicio eroare de apreciere în actele inițiale și în primul set de acte de menținere atunci când a considerat că reclamanta îndeplinea condițiile de aplicare a criteriului (i) și, prin urmare, atunci când a inclus și a menținut numele acesteia din urmă pe listele în cauză.

Cu privire la al doilea set de acte de menținere

241 Trebuie amintit că, în al doilea set de acte de menținere, numele reclamantei a fost menținut pe listele în cauză pentru același motiv precum cel care figurează în actele inițiale și în primul set de acte de menținere.

242 În memoriul în adaptare privind al doilea set de acte de menținere, depus la grefa Tribunalului la 22 mai 2024, reclamanta se limitează să facă trimitere la argumentele pe care le invocase în privința actelor inițiale și a primului set de acte de menținere.

243 Prin urmare, pentru aceleași motive precum cele expuse la punctele 184-240 de mai sus, este necesar să se considere că Consiliul nu a săvârșit o eroare de apreciere prin menținerea includerii numelui reclamantei în listele în cauză în al doilea set de acte de menținere.

Cu privire la al treilea set de acte de menținere

244 Prin adoptarea celui de al treilea set de acte de menținere, Consiliul a menținut includerea reclamantei în listele în cauză sub numele de „Positive Group PJSC, alias Positive technologies, alias Gruppa Pozitiva” și a modificat motivul de includere în temeiul criteriului (i). Acest motiv, citat la punctul 24 de mai sus, enunță că reclamanta este o societate holding a unui conglomerat care cuprinde Pozitiv Teknolodzhiz, care își desfășoară activitatea în sectorul IT rus și deține o licență a FSB, și că, în consecință, reclamanta este o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT rus și deține o licență a FSB.

245 În plus, pentru a justifica adoptarea celui de al treilea set de acte de menținere în privința reclamantei, Consiliul s-a întemeiat pe al treilea dosar probatoriu.

246 În primul rând, în ceea ce privește prima condiție prevăzută de criteriul (i), trebuie să se constate că documentul nr. 3 care figurează în al treilea dosar probatoriu conține un extras de pe pagina de informare referitoare la Pozitiv Teknolodzhiz rezultată din baza de date a întreprinderilor Ready Ratios care indică faptul că aceasta își desfășoară activitatea în sectorul programării informatice.

247 În plus, documentele nr. 6 și 7 care figurează în al treilea dosar probatoriu sunt pagini ale site-ului internet „pt.security.com”, datate 3 iulie 2024, care stabilesc că Pozitiv Teknolodzhiz este o filială deținută în proporție de 100 % de reclamantă și că aceasta își desfășoară activitatea în sectorul IT rus.

248 Rezultă că Pozitiv Teknolodzhiz este o filială controlată în întregime de reclamantă, care își desfășoară activitatea în sectorul IT rus.

249 În această privință, trebuie amintit că din cuprinsul punctelor 220-223 de mai sus reiese că reclamanta deține 100 % din filiala sa Pozitiv Teknolodzhiz, că ele au același director și aceeași adresă, ceea ce reclamanta nu contestă, și că astfel Consiliul a putut considera în mod valabil că ele formau o singură entitate.

250 Prin urmare, este necesar să se constate că Consiliul a stabilit în mod suficient, în temeiul celui de al treilea dosar probatoriu, că, la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere, reclamanta era „o entitate care își desfășoară activitatea în sectorul IT din Rusia” și că îndeplinea, din acest motiv, prima condiție prevăzută de criteriul (i), ceea ce reclamanta nu contestă.

251 În al doilea rând, în memoriul în adaptare privind al treilea set de acte de menținere, reclamanta susține în esență că Consiliul a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat că ea îndeplinea a doua condiție prevăzută de criteriul (i), referitoare la deținerea unei licențe a FSB.

252 *Primo*, reclamanta susține că numele său nu poate fi inclus în listele în cauză în temeiul unei pretinse dețineri a unei licențe a FSB de către una dintre filialele sale. O interpretare literală a criteriului (i) ar impune ca entitatea vizată să dețină ea însăși o licență a FSB. Ea susține că, într-un raport mamă-filială, fiecare entitate este distinctă din punct de vedere juridic, iar comportamentul filialei nu poate fi imputat în mod automat societății-mamă a acesteia. O licență ar acorda o autorizație numai persoanei juridice căreia i-a fost eliberată.

253 Pe de o parte, trebuie amintit că al treilea set de acte de menținere nu o vizează pe reclamantă în calitate de „persoană juridică”, ci în calitate de „entitate”. Prin urmare, faptul că reclamanta are personalitate juridică distinctă de filiala sa este irelevant pentru a stabili că reclamanta îndeplinește condițiile de includere în listă în temeiul criteriului (i).

254 Pe de altă parte, contrar celor susținute de reclamantă, aplicarea criteriului (i) nu implică imputarea comportamentului unei filiale societății sale mamă. Trebuie amintit că aplicarea criteriului (i) nu necesită dovada unui comportament special nici din partea reclamantei, nici din partea filialei sale, ci numai dovedirea deținerii unei licențe a FSB de către entitatea vizată de măsurile restrictive.

255 Prin urmare, argumentul potrivit căruia faptul că o licență eliberată unei persoane juridice nu ar putea fi utilizată de o altă entitate, și anume o societate-mamă sau o altă filială, este inoperant.

256 De altfel, trebuie amintit că din cuprinsul punctului 249 de mai sus reiese că Consiliul a considerat în mod valabil că Pozitiv Teknolodzhiz și reclamanta formau o singură entitate.

257 În consecință, în aceste împrejurări, așa cum reiese din cuprinsul punctului 86 de mai sus, condițiile pentru includerea în listă în temeiul criteriului (i) al reclamantei în calitate de entitate sunt îndeplinite atunci când se stabilește că filiala sa Pozitiv Teknolodzhiz îndeplinește aceste condiții.

258 *Secundo*, reclamanta susține că al treilea dosar probatoriu nu conține nicio informație pertinentă privind faptul că Pozitiv Teknolodzhiz ar deține o licență a FSB.

259 Pentru a stabili că Pozitiv Teknolodzhiz deținea o licență a FSB, Consiliul s-a întemeiat pe mai multe documente care figurau în al treilea dosar probatoriu. Documentul nr. 2, care figura deja în primul dosar probatoriu și care a fost menționat la punctul 201 de mai sus, este un extras dintr-o prezentare PowerPoint publicată pe site-ul internet al Positive Technologies, „ptsecurity.com”, în care se menționează diferite licențe deținute de Positive Technologies, printre care o licență a FSB. Documentul nr. 8, identic cu cel amintit la punctul 211 de mai sus, cuprinde un extras de pe același site internet, datat 2018 și la care Consiliul a avut acces la 3 iulie 2024, în care figurează o listă a licențelor și a certificatelor deținute de Positive Technologies, printre care o „licență a FSB din Rusia pentru a lucra cu instrumente de protecție criptografică” și o „licență a FSB din Rusia pentru a efectua lucrări care utilizează informații care constituie secret de stat”, precum și copiile acestor două licențe. Documentul nr. 9, identic cu cel menționat la punctul 210 de mai sus, cuprinde de asemenea un extras de pe site-ul internet „ptsecurity.com”, datat 20 noiembrie 2014 și la care Consiliul a avut acces în luna noiembrie 2023, intitulat „Positive Technologies received a license from the FSB, allowing work with cryptographic protection tools” (Positive Technologies a obținut o licență a FSB care o autorizează să lucreze cu instrumente de protecție criptografice), indicând activitățile pentru care a fost eliberată această licență. În același extras, Positive Technologies anunța reînnoirea unei licențe a FSB eliberate pentru a efectua lucrări legate de utilizarea unor informații care constituie secrete de stat.

260 Reclamanta arată că documentul nr. 2 este abia lizibil și că nu permite să se determine nici tipul de licență în cauză, nici cine o deține, nici dacă licența era încă valabilă la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere.

261 Or, trebuie amintit, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 204 și 205 de mai sus, că pagina de internet a site-ului Positive Technologies, cuprinsă în documentul nr. 2, arată că aceasta din urmă deține o licență a FSB și că faptul că tipul de licență nu este lizibil este irelevant.

262 În al treilea dosar probatoriu, documentul nr. 2 este completat de documentul nr. 8, care cuprinde o listă din care reies în mod clar diferitele licențe deținute de Positive Technologies, precum și o copie a două licențe ale FSB a căror traducere a fost prezentată de reclamantă în anexa C.15 la replică.

263 Or, după cum s-a constatat deja la punctul 219 de mai sus, numărul de identificare fiscală care figurează pe aceste licențe corespunde celui al Pozitiv Teknolodzhiz, menționat în extrasul din baza de date Ready Ratios referitor la aceasta din urmă cuprins în documentul nr. 3 din al treilea dosar probatoriu.

264 În ceea ce privește prima licență a FSB referitoare la activități care utilizează instrumente criptografice, care a fost eliberată Pozitiv Teknolodzhiz de FSB la 10 noiembrie 2014, reclamanta susține că Consiliul nu a demonstrat că această licență era încă în vigoare la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere.

265 În această privință, trebuie să se constate că licența FSB care figurează în documentul nr. 8 a fost eliberată de FSB pentru o perioadă nelimitată și că Consiliul a putut concluziona în mod rezonabil că Pozitiv Teknolodzhiz era încă titulara acesteia la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere.

266 În plus, trebuie amintit că, întrucât criteriul (i) prevede deținerea unei licențe a FSB, oricare ar fi aceasta, argumentele reclamantei privind natura acestei licențe de criptare sunt inoperante.

267 În ceea ce privește a doua licență a FSB eliberată Pozitiv Teknolodzhiz de FSB la 28 aprilie 2015 și valabilă până la 8 aprilie 2020, pentru a efectua lucrări care utilizează informații ce constituie secret de stat, reclamanta susține că aceasta a expirat.

268 În această privință, este necesar să se arate că Consiliul a luat în considerare documentul nr. 9 care figurează în al treilea dosar probatoriu, în care se arăta că această licență fusese atribuită Pozitiv Teknolodzhiz în urma unei cereri de reînnoire a unei licențe precedente. Consiliul menționează că, prin urmare, este probabil ca Pozitiv Teknolodzhiz să fi solicitat și să fi obținut o nouă reînnoire a acestei licențe.

269 Contrar celor susținute de reclamantă, faptul că documentul nr. 9 datează din 2014 nu este suficient pentru a concluziona că nu ar mai fi relevant la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere. Astfel, acest document permite să se stabilească faptul că, în anul 2014, Positive Technologies anunța reînnoirea acestei a doua licențe a FSB.

270 Or, trebuie amintit că, în temeiul jurisprudenței citate la punctele 175 și 176 de mai sus, revine Consiliului sarcina de a dovedi temeinicia motivelor reținute în privința reclamantei la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere și că el îndeplinește sarcina probei dacă prezintă o serie de indicii suficient de concrete, precise și concordante. În plus, conform jurisprudenței citate la punctele 111, 177 și 179 de mai sus, trebuie să se ia în considerare dificultatea accesului la probe sau la anumite informații, în special ținând seama de situația de conflict dintre Federația Rusă și Ucraina.

271 În această privință, din extrasul din baza de date Ready Ratios referitor la Pozitiv Teknolodzhiz, prezentat în anexa la duplică, reiese că partea referitoare la licențele deținute de aceasta a fost suprimată în temeiul legii federale ruse și cuprinde mențiunea „accesul la aceste informații este restrâns”.

272 Or, Consiliul putea considera în mod rezonabil că nu ar fi fost necesar să se suprime această parte dacă Pozitiv Teknolodzhiz nu ar fi deținut nicio licență.

273 În consecință, Consiliul s-a întemeiat pe un ansamblu de elemente suficient de credibile pentru a-i permite în mod rezonabil să aprecieze că Pozitiv Teknolodzhiz solicitase reînnoirea celei de a doua licențe pentru a efectua lucrări care utilizează informații ce constituie secret de stat după anul 2020 și că era încă titulara acesteia la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere.

274 Or, reclamanta nu prezintă niciun element de natură să repună în discuție această apreciere. Atunci când a fost întrebată cu privire la acest aspect în ședință, ea a afirmat în mai multe rânduri că nu deține informații cu privire la aspectul dacă Pozitiv Teknolodzhiz deținea sau nu o licență a FSB.

275 Reiese din cele de mai sus că documentele care figurează în al treilea dosar probatoriu dovedesc corespunzător cerințelor legale că Pozitiv Teknolodzhiz, filială deținută integral de reclamantă, era titulara unei licențe a FSB la data adoptării celui de al treilea set de acte de menținere.

276 Este necesar să se considere deci că Consiliul a stabilit că reclamanta, alias Positive Technologies, era o entitate care deținea o licență a FSB și că îndeplinea a doua condiție prevăzută de criteriul (i).

277 Prin urmare, Consiliul nu a săvârșit o eroare de apreciere în al treilea set de acte de menținere prin faptul că a considerat că reclamanta îndeplinea condițiile de aplicare a criteriului (i) și, așadar, prin menținerea numelui acesteia din urmă pe listele în cauză.

278 Rezultă că al treilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare și a obligației de a efectua o reexaminare a deciziei de includere a numelui reclamantei în listele în cauză

279 Al patrulea motiv se împarte în esență în două aspecte, întemeiate, primul, pe încălcarea dreptului la apărare și, al doilea, pe încălcarea de către Consiliu a obligației de a efectua o reexaminare a deciziei sale de includere a numelui reclamantei în listele în cauză.

Cu privire la primul aspect, întemeiat pe încălcarea dreptului la apărare

280 În replică, reclamanta susține în esență că Consiliul i-a încălcat dreptul la apărare prin faptul că i-a transmis tardiv al doilea dosar probatoriu.

281 Pe de o parte, reclamanta arată că al doilea dosar probatoriu, datat 16 mai 2023, și anume înainte de adoptarea actelor inițiale, nu i-a fost transmis de Consiliu ca răspuns la cererea sa din 13 iulie 2023 de a-i comunica dosarul pe care se întemeia includerea numelui său în listele anexate la actele inițiale. Pe de altă parte, ea susține că, întrucât al doilea dosar probatoriu i-a fost transmis ca urmare a cererii sale din 25 septembrie 2023 de acces la documentele care justificau

menținerea numelui său pe listele în cauză, acesta conținea elemente noi care justificau respectiva menținere. Consiliul ar fi avut deci obligația de a-i furniza aceste elemente de probă anterior adoptării primului set de acte de menținere.

282 În această privință, trebuie amintit că, cu ocazia controlului unor măsuri restrictive, instanțele Uniunii trebuie să asigure un control, în principiu complet, al legalității tuturor actelor Uniunii din perspectiva drepturilor fundamentale, care fac parte integrantă din ordinea juridică a Uniunii. Printre aceste drepturi fundamentale figurează printre altele respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă (a se vedea Hotărârea din 16 octombrie 2024, CRA/Consiliul, T-201/23, EU:T:2024:697, punctele 59 și 60 și jurisprudența citată).

283 Potrivit unei jurisprudențe consacrate, dreptul de a fi ascultat în orice procedură, prevăzut la articolul 41 alineatul (2) litera (a) din cartă, care face parte integrantă din respectarea dreptului la apărare, garantează oricărei persoane posibilitatea să își exprime în mod util și efectiv punctul de vedere în cursul unei proceduri administrative și înainte ca o decizie susceptibilă să îi afecteze în mod defavorabil interesele să fie adoptată în privința sa (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 75 și jurisprudența citată; Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 79).

284 În ceea ce privește respectarea dreptului de a fi ascultat, reiese din jurisprudență că, atunci când este vorba despre decizia inițială de includere a numelui unei persoane sau al unei entități într-o listă de persoane și de entități ale căror fonduri sunt înghețate, Consiliul nu este obligat să comunice în prealabil persoanei sau entității în cauză motivele pe care intenționează să întemeieze această includere. Astfel, pentru a nu i se compromite eficacitatea, o asemenea măsură trebuie, prin însăși natura sa, să poată beneficia de un efect de surpriză și să se aplice imediat. La cerere, adresată Consiliului, persoana sau entitatea în cauză are de asemenea dreptul de a-și prezenta punctul de vedere cu privire la elementele respective după ce actul a fost adoptat (a se vedea Hotărârea din 27 iulie 2022, RT France/Consiliul, T-125/22, EU:T:2022:483, punctul 80 și jurisprudența citată).

285 În schimb, în cadrul unei proceduri referitoare la adoptarea unei decizii printre altele de menținere a numelui unei persoane pe lista care figurează în anexa la un act privind măsuri restrictive, respectarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă impune ca autoritatea competentă a Uniunii să îi comunice persoanei vizate elementele de care dispune în privința acesteia și pe care se întemeiază decizia sa, pentru ca respectiva persoană să își poată apăra drepturile în cele mai bune condiții posibile și să poată decide în deplină cunoștință de cauză dacă este util să sesizeze instanța Uniunii. Cu ocazia acestei comunicări, autoritatea competentă a Uniunii trebuie să permită acestei persoane să își exprime în mod util punctul de vedere cu privire la motivele reținute în privința sa (Hotărârea din 10 mai 2016, Mikhalchanka/Consiliul, T-693/13, EU:T:2016:283, punctele 46 și 47, și Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctul 50; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia ș.a./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 111 și 112).

286 Dreptul de a fi ascultat înainte de adoptarea unor acte care mențin numele unei persoane sau al unei entități pe o listă de persoane sau de entități vizate de măsuri restrictive se impune atunci când Consiliul a reținut, în decizia de menținere a includerii în listă a numelui său, elemente noi împotriva acestei persoane, mai precis elemente care nu erau luate în considerare în decizia

inițială de includere a numelui său în aceeași listă (a se vedea Hotărârea din 18 iunie 2015, Ipatau/Consiliul, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punctul 26 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 102 și jurisprudența citată).

287 Cu toate acestea, în cazul în care menținerea numelui persoanei sau al entității în cauză pe o listă de persoane sau de entități care fac obiectul unor măsuri restrictive se bazează pe aceleași motive precum cele care au justificat adoptarea actului inițial, fără să fi fost reținute elemente noi în ceea ce o privește, Consiliul nu este obligat, pentru a respecta dreptul acesteia de a fi ascultată, să îi comunice din nou elementele incriminatoare reținute (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 103 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 4 septembrie 2024, Shamalov/Consiliul, T-651/22, nepublicată, EU:T:2024:576, punctul 124 și jurisprudența citată).

288 În speță, este necesar să se arate că al doilea dosar probatoriu conține un document de lucru elaborat de SEAE având ca obiect: „UKRAINE […], Underlying/supporting evidence – Horizontal Evidence Pack – status based IT – territorial integrity regime” (UCRAINA […], probe subiacente/în susținere – Dosar de probe orizontale – statut bazat pe informatică – regim de integritate teritorială). Acest document de lucru a fost prezentat Consiliului în susținerea intenției acestuia din urmă de a introduce un nou criteriu de adoptare a unor măsuri restrictive în privința persoanelor juridice, a entităților sau a organismelor care își desfășoară activitatea în sectorul informatic rus titulare ale unei licențe eliberate de FSB sau de Ministerul Industriei și Comerțului din Rusia. Acest document cuprinde diverse surse legate de amenințările ruse în domeniul informației și tehnologiei informației, de licențele FSB și de licența „arme și echipamente militare” eliberată de Ministerul Industriei și Comerțului din Rusia.

289 Trebuie arătat, asemenea Consiliului, că al doilea dosar probatoriu constituie un document de lucru al SEAE întocmit în susținerea introducerii criteriului (i), însă el nu conține niciun element referitor la situația individuală a reclamantei sau la includerea numelui său în listele în cauză, ceea ce aceasta din urmă a admis în ședință.

290 Or, potrivit unei jurisprudențe constante, dreptul de a fi ascultat în contextul unei proceduri administrative ce vizează o persoană specifică, care trebuie să fie respectat chiar în lipsa oricărei reglementări privind procedura, nu poate fi transpus în contextul procedurii prevăzute la articolul 29 TUE și al celei prevăzute la articolul 215 TFUE, care conduc, precum în speță, la adoptarea unor măsuri cu aplicabilitate generală. Astfel, nicio dispoziție nu obligă Consiliul să informeze orice persoană potențial vizată de un nou criteriu cu caracter general despre adoptarea acestui criteriu (a se vedea Hotărârea din 13 septembrie 2023, Venezuela/Consiliul, T-65/18 RENV, EU:T:2023:529, punctul 39 și jurisprudența citată).

291 Prin urmare, în măsura în care al doilea dosar probatoriu nu conținea niciun element incriminator care să fi servit drept temei pentru includerea și pentru menținerea numelui reclamantei pe listele în cauză, Consiliul nu avea obligația de a-l comunica acesteia din urmă în temeiul jurisprudenței citate la punctele 284-286 de mai sus, nici ca răspuns la cererea reclamantei din 13 iulie 2023, nici înainte de adoptarea primului set de acte de menținere. Reclamanta nu poate invoca deci în mod util o încălcare a dreptului său la apărare.

292 În consecință, primul aspect trebuie respins, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la argumentele Consiliului prin care se urmărește contestarea admisibilității acestuia.

Cu privire la al doilea aspect, întemeiat pe încălcarea de către Consiliu a obligației de a efectua o reexaminare a deciziei sale de includere a numelui reclamantei în listele în cauză

– Cu privire la primul set de acte de menținere

293 Reclamanta arată că Consiliul și-a încălcat obligația, prevăzută la articolul 6 din Decizia 2014/145 și la articolul 14 din Regulamentul nr. 269/2014, de a efectua o examinare regulată a deciziilor sale de includere în listele persoanelor care fac obiectul unor măsuri restrictive, pentru a se asigura că aceste măsuri sunt în continuare adecvate. Ea susține că o examinare adecvată a elementelor de probă prezentate în susținerea includerii numelui său în listele în cauză ar fi arătat că nu deținea o licență a FSB și ar fi trebuit să conducă la retragerea numelui său de pe listele în cauză.

294 Articolul 6 al treilea paragraf din Decizia 2014/145 prevede că „[p]rezenta decizie se reexaminează permanent”. Articolul 14 alineatul (4) din Regulamentul nr. 269/2014 menționează că „[l]ista din anexa I se revizuiește periodic și cel puțin o dată la 12 luni”.

295 Trebuie arătat că măsurile restrictive au o natură conservatorie și, prin definiție, provizorie, iar validitatea lor este întotdeauna condiționată de continuarea existenței împrejurărilor de fapt și de drept care au determinat adoptarea lor, precum și de necesitatea menținerii lor în vederea realizării obiectivului care le este asociat. În consecință, cu ocazia reexaminării periodice a acestor măsuri restrictive, Consiliul trebuie să efectueze o apreciere actualizată a situației și să întocmească un bilanț al impactului unor astfel de măsuri, pentru a stabili dacă acestea au permis îndeplinirea obiectivelor urmărite prin includerea inițială a numelor persoanelor și entităților în cauză în lista în litigiu sau dacă este încă posibil să se deducă aceeași concluzie în ceea ce privește persoanele și entitățile menționate (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 168 și jurisprudența citată, Hotărârea din 29 mai 2024, Belavia/Consiliul, T-116/22, EU:T:2024:334, punctul 76 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Tokareva/Consiliul, T-744/22, EU:T:2024:608, punctul 36 și jurisprudența citată).

296 Trebuie amintit de asemenea că, pentru a justifica menținerea numelui unei persoane pe o listă, nu este interzis Consiliului să se întemeieze pe aceleași elemente de probă care au justificat includerea inițială, reincluderea sau menținerea anterioară a numelui persoanei pe lista respectivă, în măsura în care, pe de o parte, motivele includerii rămân neschimbate și, pe de altă parte, contextul nu a evoluat astfel încât aceste elemente de probă să fi devenit caduce. Contextul menționat include nu numai situația din țara pentru care a fost instituit sistemul de măsuri restrictive, ci și situația specifică a persoanei în cauză (a se vedea Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 169 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 29 mai 2024, Belavia/Consiliul, T-116/22, EU:T:2024:334, punctul 77 și jurisprudența citată).

297 În speță, avizul publicat în Jurnalul Oficial din 26 iunie 2023, menționat la punctul 9 de mai sus, informa persoanele, entitățile și organismele care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute de actele inițiale că puteau adresa Consiliului, înainte de 14 iulie 2023, o cerere de reexaminare a deciziei prin care numele lor fuseseră incluse în listele anexate la aceste acte.

298 Or, pe de o parte, reclamanta nu a utilizat posibilitatea care îi era oferită de a adresa Consiliului o cerere de reexaminare a includerii numelui său în listele în cauză după adoptarea actelor inițiale.

299 Pe de altă parte, este necesar să se arate că, pentru a adopta primul set de acte de menținere, Consiliul s-a întemeiat pe același motiv ca cel care a justificat adoptarea actelor inițiale și că s-a sprijinit pe primul dosar probatoriu, fără ca în privința reclamantei să fi fost reținute elemente noi.

300 De altfel, din analiza celui de al treilea motiv reiese că Consiliul nu a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a considerat, la data adoptării primului set de acte de menținere, că situația din Ucraina era în continuare gravă și că reclamanta îndeplinea condițiile prevăzute de criteriul (i).

301 Prin urmare, reclamanta nu poate susține în mod valabil că Consiliul și-a încălcat obligația de reexaminare înainte de adoptarea primului set de acte de menținere.

– Cu privire la al doilea set de acte de menținere

302 Reclamanta arată că Consiliul, înainte de adoptarea celui de al doilea set de acte de menținere, nu a reexaminat dacă motivul includerii numelui său în listele în cauză era încă relevant și nu a luat în considerare observațiile pe care le formulase, cu încălcarea articolului 3 alineatul (3) din Decizia 2014/145 și a articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 269/2014. În cererea sa de reexaminare din 1 noiembrie 2023, ea ar fi explicat în mod clar că înțelegerea greșită de către Consiliu a sistemului rus de acordare de licențe îl determinase pe acesta din urmă să aplice în mod incorect criteriul (i) și că ea ar fi demonstrat că nu intra sub incidența acestui criteriu.

303 Reclamanta arată că Consiliul s-a limitat să afirme, în scrisoarea sa din 13 martie 2024, că nu putea accepta interpretarea reclamantei cu privire la criteriul (i) fără să inițieze vreo discuție sau să ofere vreo explicație. Consiliul nu ar fi luat în considerare un element de probă care o privește, și anume extrasul din baza de date Ready Ratios, care demonstra că ea nu deținea nicio licență a FSB. Ea susține că, în cazul în care Consiliul ar fi examinat informațiile pe care le furnizase și ar fi efectuat o reexaminare a deciziei sale, acesta nu i-ar fi menținut numele pe listele în cauză.

304 Articolul 3 alineatul (3) din Decizia 2014/145 și articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 269/2014 prevăd următoarele:

„În cazul în care se transmit observații sau se prezintă dovezi substanțiale noi, Consiliul își reexaminează decizia menționată la alineatul (1) și informează în consecință persoana, entitatea sau organismul în cauză.”

305 Atunci când persoana vizată formulează observații în legătură cu expunerea de motive, autoritatea competentă a Uniunii are obligația de a examina, cu atenție și imparțialitate, temeinicia motivelor invocate, în lumina acestor observații și a eventualelor elemente dezincriminatoare anexate la acestea (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia ș.a./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 114, și Hotărârea din 6 iunie 2018, Arbuzov/Consiliul, T-258/17, EU:T:2018:331, punctul 61).

306 Deși respectarea dreptului la apărare și a dreptului de a fi ascultat impune ca instituțiile Uniunii să permită persoanei vizate de un act cauzator de prejudicii să își prezinte în mod util punctul de vedere, ea nu le poate impune să adere la acesta din urmă (Hotărârea din 27 septembrie 2018, Ezz ș.a./Consiliul, T-288/15, EU:T:2018:619, punctul 330, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Mordashova/Consiliul, T-497/22, nepublicată, EU:T:2024:604, punctul 70).

307 Prin urmare, simplul fapt că Consiliul nu a constatat netemeinicia prelungirii măsurilor restrictive și nici măcar nu a considerat util să efectueze verificări având în vedere observațiile prezentate de reclamantă nu poate face să se presupună că astfel de observații nu au fost luate în considerare (Hotărârea din 11 septembrie 2024, Mordashova/Consiliul, T-497/22, nepublicată, EU:T:2024:604, punctul 71; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 27 septembrie 2018, Ezz ș.a./Consiliul, T-288/15, EU:T:2018:619, punctul 331).

308 De altfel, Consiliul nu este obligat să răspundă la observațiile prezentate de persoana sau de entitatea în cauză înainte de adoptarea măsurilor restrictive preconizate (Hotărârea din 31 ianuarie 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines ș.a./Consiliul, C-225/17 P, EU:C:2019:82, punctul 92, și Hotărârea din 11 septembrie 2024, Mordashova/Consiliul, T-497/22, nepublicată, EU:T:2024:604, punctul 72).

309 În speță, avizul publicat în Jurnalul Oficial din 14 septembrie 2023, menționat la punctul 13 de mai sus, informa persoanele și entitățile care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute de primul set de acte de menținere că puteau adresa Consiliului, înainte de 2 noiembrie 2023, o cerere de reexaminare a deciziei prin care numele lor fuseseră incluse în listele anexate la aceste acte. În plus, la 31 octombrie 2023, ca răspuns la o cerere a reclamantei, Consiliul i-a transmis din nou o copie a primului dosar probatoriu și i-a comunicat al doilea dosar probatoriu. La 1 noiembrie 2023, reclamanta a adresat Consiliului o cerere de reexaminare a deciziei de menținere a numelui său pe listele în cauză prin intermediul primului set de acte de menținere.

310 Prin scrisoarea din 13 martie 2024, Consiliul a răspuns la observațiile reclamantei și a respins cererea sa de reexaminare. În esență, Consiliul a arătat că observațiile reclamantei privind interpretarea criteriului (i) și cele referitoare la faptul că aceasta nu deținea o licență a FSB erau identice cu argumentele invocate în cadrul prezentei acțiuni și a făcut trimitere la argumentele sale prezentate în memoriul în apărare. El a reafirmat de asemenea că din primul dosar probatoriu reieșea că reclamanta, în calitate de entitate, deținea o licență a FSB.

311 În consecință, având în vedere jurisprudența citată la punctele 306 și 307 de mai sus, reclamanta reproșează în mod eronat Consiliului că și-a încălcat obligația de reexaminare a situației sale înainte de adoptarea celui de al doilea set de acte de menținere.

312 În plus, reiese din jurisprudența citată la punctul 308 de mai sus că reclamanta nu poate reproșa în mod valabil Consiliului că nu a inițiat discuții cu privire la interpretarea criteriului (i) și la dezvoltările referitoare la licențele „secrete de stat” care figurează în raportul de expertiză anexat la replică. În această privință, trebuie arătat că acest raport de expertiză, datat 7 februarie 2024, nu fusese prezentat de reclamantă în susținerea cererii sale de reexaminare din 1 noiembrie 2023.

– Cu privire la al treilea set de acte de menținere

313 Reclamanta arată că, înainte de adoptarea celui de al treilea set de acte de menținere, Consiliul a încălcat obligația de a efectua o examinare adecvată a deciziei de menținere a numelui său pe listele în cauză, cu atât mai mult cu cât acesta admite, în motivul de includere modificat care figurează în actele respective, că ea nu este titulara unei licențe a FSB și deci nu îndeplinește condițiile criteriului (i). Ea arată că, în scrisoarea din 13 septembrie 2024, Consiliul și-a menținut aprecierea potrivit căreia exista o legătură între deținerea unei licențe a FSB și participarea la activitățile serviciilor de securitate ruse, în pofida numeroaselor probe și explicații pe care le furnizase.

314 Trebuie arătat că avizul publicat în Jurnalul Oficial din 13 martie 2024, menționat la punctul 18 de mai sus, informa persoanele și entitățile care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute de cel de al doilea set de acte de menținere că puteau adresa Consiliului, înainte de 3 iunie 2024, o cerere de reexaminare a deciziei prin care numele lor fuseseră incluse în listele anexate la aceste acte. La 31 mai 2024, reclamanta a adresat Consiliului o cerere de reexaminare a deciziei de menținere a numelui său pe listele în cauză prin intermediul celui de al doilea set de acte de menținere.

315 La 16 iulie 2024, Consiliul a informat-o pe reclamantă cu privire la intenția sa de a-i menține numele pe listele în cauză în temeiul unei motivări modificate și a comunicat reclamantei al treilea dosar probatoriu. La 31 iulie 2024, reclamanta a prezentat Consiliului observații privind intenția acestuia din urmă de a-i menține numele pe listele în cauză, ținând seama de motivarea modificată.

316 Prin scrisoarea din 13 septembrie 2024, Consiliul a răspuns la observațiile reclamantei cuprinse în scrisorile din 31 mai și 31 iulie 2024 și a respins cererea de reexaminare. Consiliul a arătat că motivarea modificată reflecta poziția sa de la adoptarea actelor inițiale, și anume că reclamanta și filiala sa Pozitiv Teknolodzhiz formau o singură entitate și că prima era titulara unei licențe a FSB întrucât această licență fusese eliberată celei de a doua. El a arătat că al treilea dosar probatoriu conținea suficiente dovezi în sensul că Pozitiv Teknolodzhiz deținea o licență a FSB. A făcut trimitere la argumentele sale prezentate în cadrul prezentei acțiuni, subliniind că s-a întemeiat pe numeroase probe în susținerea aprecierii sale potrivit căreia entitățile care își desfășoară activitatea în sectorul IT rus, titulare ale unei licențe a FSB, puteau fi mobilizate *de facto* pentru a susține serviciile de securitate și a adăugat că reclamanta nu a prezentat elemente de probă de natură să repună în discuție această apreciere.

317 În consecință, având în vedere jurisprudența citată la punctele 306 și 307 de mai sus, reclamanta reproșează în mod eronat Consiliului că și-a încălcat obligația de reexaminare a situației sale înainte de adoptarea celui de al treilea set de acte de menținere, precum și dreptul reclamantei de a fi ascultată.

318 Reiese din cele de mai sus că Consiliul și-a îndeplinit obligațiile privind, pe de o parte, reexaminarea situației reclamantei în vederea prelungirii măsurilor restrictive care o vizau și, pe de altă parte, respectarea dreptului acesteia de a fi ascultată în cursul procedurilor care au condus la adoptarea actelor de menținere.

319 Rezultă că se impune respingerea celui de al doilea aspect și, prin urmare, a celui de al patrulea motiv.

320 Având în vedere toate cele de mai sus, acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

321 În temeiul articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

322 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

323 În speță, întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a celor efectuate de Consiliu, conform concluziilor acestuia din urmă. Regatul Țărilor de Jos suportă propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a opta extinsă)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Positive Group PAO să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele ale Consiliului Uniunii Europene.

3) Regatul Țărilor de Jos suportă propriile cheltuieli de judecată.

Kornezov De Baere Petrlík

Kecsmár Kingston

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 10 septembrie 2025.

Semnături